

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV EKONOMIKY

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF ECONOMICS

SROVNÁVÁNÍ VYBRANÝCH IT ÚČETNÍCH PRODUKTŮ PRO ŘÍZENÍ FINANČNÍCH TOKŮ

COMPARISON OF SELECTED IT ACCOUNTING PRODUCTS FOR TREASURY MANAGEMENT

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. ONDŘEJ PRCHAL

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

prof. Ing. MARIE JUROVÁ, CSc.

BRNO 2014

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prchal Ondřej, Bc.

Podnikové finance a obchod (6208T090)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává diplomovou práci s názvem:

Srovnávání vybraných IT účetních produktů pro řízení finančních toků

v anglickém jazyce:

Comparison of Selected IT Accounting Products for Treasury Management

Pokyny pro vypracování:

Úvod

Vymezení problému

Cíle práce

Teoretická východiska práce

Analýza problému a současné situace

Vlastní návrhy řešení, přínos návrhů řešení

Závěr

Seznam použité literatury

Přílohy

Seznam odborné literatury:

- BASL, Josef a Roman BLAŽÍČEK. Podnikové informační systémy: podnik v informační společnosti. 3., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2012, 323 s. ISBN 978-80-247-4307-3.
- MEJZLÍK, Ladislav. Účetní informační systémy : využití informačních a komunikačních technologií v účetnictví. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2006, 173 s. ISBN 80-245-1136-3.
- SLACK, Nigel, Stuart CHAMBERS a Robert JOHNSTON. Operations management. 6th ed. Harlow, England ;: Financial Times Prentice Hall, 2010, xxv, 686 s. ISBN 978-0-273-73046-0.
- UČEŇ, Pavel et al. Metriky v informatice: jak objektivně zjistit přínosy informačního systému. 1. vyd. Praha: Grada, 2001, 139 s. ISBN 80-247-0080-8
- VRANA, Ivan a Karel RICHTA. Zásady a postupy zavádění podnikových informačních systémů: praktická příručka pro podnikové manažery. 1. vyd. Praha: Grada, 2005, 187 s. ISBN 80-247-1103-6.

Vedoucí diplomové práce: prof. Ing. Marie Jurová, CSc.

Termín odevzdání diplomové práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2013/2014.

L.S.

doc. Ing. Tomáš Meluzín, Ph.D.
Ředitel ústavu

doc. Ing. et Ing. Stanislav Škapa, Ph.D.
Děkan fakulty

V Brně, dne 20.01.2014

Abstrakt

Diplomová práce se zaměřuje na srovnávání vybraných ekonomických produktů pro řízení finančních toků dostupných v České republice pomocí vytvořených oblastí kritérií funkčnosti. Teoretická část práce popisuje vývoj účetních software až po současné ERP systémy. V praktické části jsou jednotlivé produkty podrobeny srovnání oproti systému využívající konkrétní firmou. Následné výsledky hodnocení a zjištění pro firmu podrobně zachycují závěrečné kapitoly.

Abstract

This thesis is focused on the comparison of selected economic products for the treasury management available in the Czech Republic using the created areas of functional criteria. In the theoretical part of the thesis is described the development of accounting software to current ERP systems. In the practical part there are individual products compared with the system using a particular company. Subsequent evaluation results and findings for the company are captured in final chapters.

Klíčová slova

Účetnictví, účetní informační systémy, účetní software, ERP, komparace produktů

Key words

Accounting, accounting information systems, accounting software, ERP, comparison of products

Bibliografická citace

PRCHAL, O. *Srovnávání vybraných IT účetních produktů pro řízení finančních toků*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2014. 74 s. Vedoucí diplomové práce prof. Ing. Marie Jurová, CSc..

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je původní a zpracoval jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem v práci neporušil autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským, ve znění pozdějších předpisů).

V Brně dne 22. ledna 2014

Podpis:

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval prof. Ing. Marii Jurové, CSc. a Ing. Tamaře Mazlové, Ph.D. za odborné vedení mé diplomové práce, cenné rady a připomínky. Dále také podniku za poskytnuté informace a materiály potřebné k vyhotovení práce.

Obsah

Úvod	10
1 Teoretická východiska práce	12
1.1 Účetnictví	12
1.1.1 Legislativní úprava	13
1.1.2 Využití počítačové techniky v účetnictví	20
1.2 Účetní software (ekonomické systémy)	21
1.2.1 Rozdělení účetního software	22
1.3 Účetní informační systémy	23
1.4 Vývoj podnikových informačních systémů (MRP, MRP II)	25
1.5 ERP systémy	26
1.5.1 Podstata ERP systémů	27
1.5.2 Rozšíření ERP II	27
1.5.3 Součásti ERP II	28
1.5.4 Dělení ERP dle funkcionality a oboru zaměření	29
1.5.5 Výhody a rizika systémů ERP	32
1.6 Obecné požadavky a výběr programu na vedení účetnictví	34
1.6.1 Definování potřeb podniku	35
1.6.2 Obsahová kritéria	36
1.6.3 Systémová (technická) kritéria	37
1.6.4 Obchodní kritéria	38
1.6.5 Postup výběru ekonomického software	39
2 Praktická část	40
2.1 Analýza ERP trhu v České republice	40
2.1.1 Měření ERP trhu	40
2.1.2 Segmentace ERP trhu	41
2.1.3 Měření tržních podílů	41
2.1.4 Struktura českého trhu	42
2.2 Společnost Swoboda-Stamping	46
2.3 Předmět podnikání a charakter výroby	47

2.4	Předpoklady srovnání ekonomických systémů	47
2.5	Oblast kritérií funkčnosti srovnávání	48
2.6	Stávající ekonomický systém	51
2.6.1	Oblast plánování výroby.....	52
2.6.2	Oblast účetnictví a výkaznictví	52
2.7	Metoda hodnocení produktů	54
2.8	Porovnávání produktů	54
2.8.1	Hodnocení finanční oblasti produktů	56
2.8.2	Hodnocení logistické oblasti	58
2.8.3	Hodnocení výrobní oblasti	61
2.9	Konečné vyhodnocení	63
2.10	Závěr pro Swoboda-Stamping.....	65
	Závěr.....	68
	Seznam použitých zdrojů	70
	Seznam internetových zdrojů	71
	Seznam obrázků	73
	Seznam tabulek.....	73
	Seznam zkratk.....	74

Úvod

Předchůdci účetních i ekonomických systémů jak je známe, dnes založené bezvýhradně na počítačových technologiích, byly původně ručně vedené záznamy o stavech a pohybech cen, komodit, zásob, nejdříve v oblasti zemědělství. Později se působnost účetnictví rozšiřovala i na další obory a s tím i přechod k mechanizaci zpracování těchto dat stroji a až následně k modernímu využití pomocí počítačových programů. Tomuto vývoji jsou věnovány v teoretické části první kapitoly diplomové práce. Uvědomoval jsem si také legislativních aspektů, které jsou určitými hranicemi a povinnostmi ukládané Zákonem o účetnictví, jimiž se konkrétní software musí řídit. Dále teoretickou část doplňuje zejména podstata současných ERP systémů a jejich předchůdců sledující vývoj podnikových informačních systémů MRP a MRP II.

Téma diplomové práce mne zaujalo především z možnosti poznat prostřednictvím srovnávání účetních a ekonomických produktů jejich bližší charakteristiku a principy jejich uplatnění ve firmách.

Cílem práce tak nebyl pouze teoretický popis jednotlivých produktů nabízených na českém trhu, ale výběr vhodné oblasti kritérií funkčnosti, na základě kterých podnikatelské subjekty používají své systémy pro řízení finančních toků. Využil jsem svých pracovních příležitostí ve firmě zabývající se výrobou součástí pro automobilový průmysl, a na základě zpracovaných oblastí, kritérií a jejich parametrů jsem provedl srovnávání se zde používaným systémem SAP. Vzhledem k širokým funkcím, které tento software nabízí, byly pro následný srovnávací test vybrány jen některé oblasti, zejména finanční, logistické a výrobní.

Praktická část je uvedena analýzou ERP trhu v České republice, jeho měřením, segmentací a strukturou. Následně je představena společnost Swoboda-Stamping, její stávající ekonomický systém, s nímž budou vybrané produkty srovnávány a oblast kritérií funkčnosti, ze které veškeré hodnocené parametry vycházejí. Samotné kapitole porovnávání produktů předchází popis metod, jakými byly vybrané produkty hodnoceny. K příslušným kritériím a parametrům byly přiřazeny patřičné bodové váhy, značící významnost a užitečnost pro danou společnost. Poté již bylo možné provést samotné porovnávání vybraných produktů s dosavadním systémem společnosti a identifikovat odchylky mezi jednotlivými software. Srovnávání obsahovalo

samostatné hodnocení z finanční, logistické a výrobní oblasti. Každé oblasti byla věnována pozornost z dosažených výsledků včetně konečného hodnocení a pořadí úspěšnosti produktů. Závěr práce se týká shrnutí dosažených výsledků a jejich dopadů na vybranou společnost Swoboda-Stamping.

Při zpracování práce jsem vycházel z dostupné odborné literatury, příslušných legislativních úprav, Zákona o účetnictví a samozřejmě z aktuálních českých i zahraničních článků, zejména internetových stránek hodnocených výrobců či stránek s příslušnou tematikou. V některých případech pomohla i komunikace přímo s odděleními určenými pro poradenství zákazníků.

1 Teoretická východiska práce

Tato kapitola je věnována teoretickým rozborům pojmů, které souvisejí s následujícími kapitolami uvedených cílů práce.

1.1 Účetnictví

Nejprve je vhodné uvést problematiku účetnictví, která je podstatou a hlavním důvodem, proč si podnikatel pořizuje software určený pro zjednodušení náročného systému operací a shromažďování dat.

Účetnictvím rozumíme nástroj pro sledování a zobrazování stavů, toků a výsledků podnikatelské činnosti v peněžních jednotkách s jedinečně uspořádaným systémem evidence s určitými, vesměs obecně platnými normami a definovanými pravidly. Základní funkcí účetnictví je porovnávat stav majetku podniku zanesený v účetnictví se stavem skutečným. Dále poskytuje uživatelům základní informace o ekonomické schopnosti podniku, finanční situaci či hospodářských výsledcích. Tyto informace, jež bývají předkládány formou účetních výkazů, nebývají určeny pouze pro pracovníky podniku, ale i pro jiné externí pracovníky a uživatele, kteří se o podnik zajímají.

Z hlediska způsobu zobrazení podnikatelského procesu rozlišujeme uživatele a zpracovávatele účetních informací na dva hlavní účetní systémy a to finanční a manažerské účetnictví.

Dva základní předpoklady pro finanční účetnictví je že, výsledky transakcí a ostatních událostí jsou uznány v období, kdy k nim dochází tzv. aktuální princip. Druhým předpokladem je očekávané trvání podniku, ze kterého vycházejí účetní informace, že podnik bude v dohledné budoucnosti pokračovat ve své činnosti, a nemá v úmyslu nebo není nucen svůj rozsah činnosti likvidovat či podstatně omezit. Od těchto dvou předpokladů se odvíjejí další principy a účetní zásady.

Oproti tomu manažerské účetnictví slouží k řízení vnitřních podnikových procesů a jeho výstupy jsou podkladem pro manažerská rozhodnutí na všech stupních podnikového vedení. [6] [7]

1.1.1 Legislativní úprava

Podnik či podnikatel by samozřejmě ve svém vlastním zájmu měl zvolit takový účetní software, který bude splňovat existující právní předpisy a vlastnit odpovídající certifikáty. V České republice jsou postupy účtování upraveny Zákonem o účetnictví, který jednotlivým účetním jednotkám ukládá povinnost vést účetnictví jako soustavu účetních záznamů. Právní úprava v České republice rozlišuje na:

- Účetnictví, které nahradilo dříve používané tzv. podvojně účetnictví
- Vnitropodnikové účetnictví
- Daňovou evidenci, která nahradila dříve používané tzv. jednoduché účetnictví

Daňová evidence nesplňuje všeobecně kladené nároky na účetnictví a nelze ji tak považovat za „skutečné“ účetnictví a vnitropodnikové účetnictví je plně v pravomoci účetní jednotky.

Jak již bylo uvedeno, podnikatelský subjekt je povinen řídit se Zákonem o účetnictví. Tato sbírka zákonů stanovuje a upravuje v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu.

Účetní jednotka je dle **Zákona o účetnictví č. 563/1991 Sb. § 2** povinna účtovat o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv, dále o nákladech a výnosech a o výsledku hospodaření.

Na všechny tyto legislativní povinnosti a zejména také změny v zákonech musí umět účetní software reagovat, a proto je důležité toto hledisko zahrnout při výběru programu. Při nerespektování zákonů resp. změn se podnik dostává do nebezpečí porušení zákona a tím nemalým finančním sankcím v některých případech vedoucím až k zániku společnosti.

Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb. § 1 odst. 2

- a) právnické osoby, které mají sídlo na území České republiky,
- b) zahraniční osoby, pokud na území České republiky podnikají nebo provozují jinou činnost podle zvláštních právních předpisů,
- c) organizační složky státu podle zvláštního právního předpisu,
- d) fyzické osoby, které jsou jako podnikatelé zapsány v obchodním rejstříku,

e) ostatní fyzické osoby, které jsou podnikateli, pokud jejich obrat podle zákona o dani z přidané hodnoty, včetně plnění osvobozených od této daně, jež nejsou součástí obratu, v rámci jejich podnikatelské činnosti přesáhl za bezprostředně předcházející kalendářní rok částku 25 000 000 Kč, a to od prvního dne kalendářního roku.

f) ostatní fyzické osoby, které vedou účetnictví na základě svého rozhodnutí,

g) ostatní fyzické osoby, které jsou podnikateli a jsou účastníky sdružení bez právní subjektivity podle zvláštního právního předpisu, pokud alespoň jeden z účastníků tohoto sdružení je osobou uvedenou v písmenech a) až f) nebo h),
nebo

h) ostatní fyzické osoby, kterým povinnost vedení účetnictví ukládá zvláštní právní předpis,

(dále jen "účetní jednotky"). Ustanovení písmen d) až h) se použijí i pro zahraniční fyzické osoby.

Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb. § 3 odst. 2

Účetním obdobím je nepřetržitě po sobě jdoucích dvanáct měsíců, není-li dále stanoveno jinak. Účetní období se buď shoduje s kalendářním rokem, nebo je hospodářským rokem. Hospodářským rokem je účetní období, které může začínat pouze prvním dnem jiného měsíce než je leden. Účetní období bezprostředně předcházející změně účetního období může být kratší nebo i delší než uvedených dvanáct měsíců. U zúčastněných účetních jednotek a účetních jednotek, o kterých tak stanoví tento zákon nebo zvláštní právní předpis, končí účetní období dnem předcházejícím rozhodnému dni podle zvláštního právního předpisu.

Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb. § 8

- 1) Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví správné, úplné, průkazné, srozumitelné, přehledné a způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů.
- 2) Účetnictví účetní jednotky je správné, jestliže účetní jednotka vede účetnictví tak, že to neodporuje tomuto zákonu a ostatním právním předpisům ani neobchází jejich účel.
- 3) Účetnictví účetní jednotky je úplné, jestliže účetní jednotka zaúčtovala v účetním období v účetních knihách všechny účetní případy, které v něm měla zaúčtovat

podle § 3, a nejpozději do konce tohoto období za jemu bezprostředně předcházející účetní období sestavila účetní závěrku, popřípadě i konsolidovanou účetní závěrku, vyhotovila výroční zprávu, popřípadě i konsolidovanou výroční zprávu, zveřejnila informace podle § 21a a má o těchto skutečnostech veškeré účetní záznamy, a to přehledně uspořádané.

- 4) Účetnictví účetní jednotky je průkazné, jestliže všechny účetní záznamy tohoto účetnictví jsou průkazné (§ 33a) a účetní jednotka provedla inventarizaci.
- 5) Účetnictví účetní jednotky je srozumitelné, jestliže umožňuje jednotlivě i v souvislostech spolehlivě a jednoznačně určit.
 - a) obsah účetních případů alespoň s použitím účetních metod uvedených v § 4 odst. 8,
 - b) obsah účetních záznamů s použitím nástrojů uvedených v § 4 odst. 10,
 - c) vazbu mezi účetním záznamem vzniklým seskupením a dílčími účetními záznamy v případech uvedených v § 33 odst. 5.
- 6) Účetnictví účetní jednotky je vedeno způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů, jestliže účetní jednotka je schopna splnit povinnosti spojené s jejich úschovou a zpracováním podle § 31, 32 a § 33 odst. 3 a 7 po celou dobu, po niž jsou jí tímto zákonem uloženy.

Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb. § 35 odst. 3

Opravy se musí provádět tak, aby bylo možno určit osobu odpovědnou za provedení každé opravy, okamžik jejího provedení a zjistit jak obsah opravovaného účetního záznamu před opravou, tak jeho obsah po opravě.

Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb. §11 a § 33 odst. 2 (podpisový záznam)

§ 11 Účetní doklady odst. 1

Účetní doklady jsou průkazné účetní záznamy, které musí obsahovat:

- a) označení účetního dokladu,
- b) obsah účetního případu a jeho účastníky,
- c) peněžní částku nebo informaci o ceně za měrnou jednotku a vyjádření množství,
- d) okamžik vyhotovení účetního dokladu,

- e) okamžik uskutečnění účetního případu, není-li shodný s okamžikem podle písmene d),
- f) podpisový záznam podle § 33a odst. 4 osoby odpovědné za účetní případ a podpisový záznam osoby odpovědné za jeho zaúčtování.

Skutečnosti podle písmen a) až f), které se týkají jednoho účetního dokladu, mohou být obsaženy na více účetních záznamech. Skutečnosti podle písmen b) a c) se mohou týkat více účetních případů. Podpisový záznam podle písmene f) může být společný pro více účetních dokladů.

§ 11 odst. 1 jednoznačně uvádí, jak má účetní doklad vypadat. Jelikož většina účetních software umožňuje tisk dokladů, měly by tyto doklady všechny zmíněné náležitosti obsahovat např. místo pro podpis osoby odpovědné za účetní případ, místo pro podpis osoby odpovědné za jeho zaúčtování, peněžní částku nebo informaci o ceně za měrnou jednotku a vyjádření množství, okamžik uskutečnění účetního případu, není-li shodný s okamžikem vyhotovení účetního dokladu.

§ 33 odst. 2 (podpisový záznam)

Účetní záznam může mít písemnou nebo technickou formu. Pro účely tohoto zákona se považuje za:

- a) písemnou formu účetní záznam provedený rukopisem, psacím strojem, tiskařskými nebo reprografickými technikami anebo tiskovým výstupním zařízením výpočetní techniky, jehož obsah je pro fyzickou osobu čitelný,
- b) technickou formu účetní záznam provedený elektronickým, optickým nebo jiným způsobem nespádajícím pod písmeno a), který umožňuje jeho převedení do formy, v níž je jeho obsah pro fyzickou osobu čitelný.

§33 odst. 2 (podpisový záznam) stanovuje, že účetní záznam může mít písemnou nebo technickou formu. V praxi se jen technická forma záznamů zatím příliš nepoužívá. Přesto i v technické formě musí být podpisové záznamy (viz. §11) pořízené formou elektronického podpisu. Pokud tedy software neumožňuje provést elektronický podpis, není možné využít pouze technické formy vedení záznamů a musí být kombinována s písemnou formou.

Vyhláška 500/2002 Sb. § 46 (použití směrné účetní osnovy)

§ 46 odst. 1

Při vedení účetnictví v plném rozsahu účetní jednotka stanoví v účtovém rozvrhu uspořádání a obsah syntetických účtů v rámci účtových skupin směrné účtové osnovy; při vedení účetnictví ve zjednodušeném rozsahu účetní jednotka sestaví účtový rozvrh, v němž může uvést pouze účtové skupiny, nevyžaduje-li zvláštní právní předpis členění podrobnější. V účtovém rozvrhu je účetní jednotka povinna vycházet z označení a uspořádání účtových skupin směrné účtové osnovy. Účetní jednotka, která sestavuje výkaz zisku a ztráty v účelovém členění, není povinna dodržet členění v účtových skupinách 50 až 55 a 60 až 64; členění přizpůsobí výkazu s přihlédnutím k povinnosti uvedené v § 39 odst. 8.

Vyhláška 500/2002 Sb. definuje směrnou účetní osnovu v rámci účtových skupin, které jsou označeny dvoumístným číslem. Tato osnova navazuje na dříve používané účetní osnovy, ale může nastat situace, kdy účetní vytvoří nový účet např. účty v bankách = 222, 223, 224 atd. pro podrobnější evidenci. Obdobně účet Pohledávky 31 může být v rozsahu 310 až 319. Jelikož účetní osnova tento způsob účtování dovoluje, měl by to umožnit i účetní software včetně zařazení tak, aby tento účet správně vstoupil do výkazů.

Zákon o účetnictví číslo 563/1991 Sb. § 4 odst. 4 a 10 (dokumentace)

§ 4 odst. 4

Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví jako soustavu účetních záznamů; přitom mohou použít technických prostředků, nosičů informací a programového vybavení. Účetním záznamem se rozumí data, která jsou nositeli informací týkajících se předmětu účetnictví nebo jeho vedení. Každou informaci týkající se předmětu účetnictví nebo jeho vedení jsou účetní jednotky povinny zaznamenávat výhradně jen účetními záznamy.

§ 4 odst. 10

Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví jako soustavu účetních záznamů; přitom mohou použít technických prostředků, nosičů informací a programového vybavení. Účetním záznamem se rozumí data, která jsou záznamem veškerých

skutečností týkajících se vedení účetnictví. Každou skutečnost týkající se vedení účetnictví jsou účetní jednotky povinny zaznamenávat výhradně jen účetními záznamy.

V § 4 odst. 4 je uvedeno, že účetní jednotky musí vést účetnictví jako soustavu záznamů. Kontrolní orgán může požadovat záznam o tom, jak je účetnictví vedeno. K tomuto účelu poslouží dokumentace nebo alespoň seznam zásad a pravidel, na základě kterých účetní software pracuje, za které operace ručí uživatel a které jsou automatizovány. Přestože byl tento paragraf novelou zákon o účetnictví pro rok 2004 změněn, je možné § 4 odst. 10 vysvětlit podobně.

Zákon č. 563/1991 Sb. § 13 odst. 1

§ 13 Účetní knihy odst. 1

Účetní jednotky účtují, pokud tento zákon nestanoví jinak:

- a) v deníku (denících), v němž účetní zápisy uspořádají z hlediska časového (chronologicky) a jímž prokazují zaúčtování všech účetních případů v účetním období,
- b) v hlavní knize, v níž účetní zápisy uspořádají z hlediska věcného (systematicky),
- c) v knihách analytických účtů, v nichž podrobně rozvádějí účetní zápisy hlavní knihy,
- d) v knihách podrozvahových účtů, ve kterých se uvádějí účetní zápisy, které se neprovádějí v účetních knihách podle písmen a) a b).

Podrozvahové účty se využívají k evidenci například:

- přijatých depozit a hypotéky
- najatého majetku
- majetku přijatého do úschovy
- směnek k inkasu použitých k úhradě do doby jejich splatnosti
- odepsaných pohledávek
- poskytnutých záruk a jiných obdobných závazků

Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb. § 17 Otevírání a uzavírání účetních knih

§ 17 Otevírání a uzavírání účetních knih odst. 1

Není-li dále stanoveno jinak, účetní jednotky otevírají účetní knihy

- a) ke dni vzniku povinnosti vést účetnictví,
- b) k prvnímu dni účetního období,
- c) ke dni vstupu do likvidace,
- d) ke dni následujícímu po dni zpracování návrhu na rozdělení likvidačního zůstatku nebo ke dni následujícímu po dni zpracování zprávy o naložení s majetkem podle zvláštních právních předpisů,
- e) ke dni, kterým nastanou účinky prohlášení konkursu,
- f) ke dni, kterým nastanou účinky povolení vyrovnání,
- g) ke dni, kterým nastanou účinky potvrzení nuceného vyrovnání,
- h) ke dni následujícímu po dni, kterým nastanou účinky potvrzení vyrovnání,
- i) ke dni následujícímu po dni, kterým nastanou účinky splnění nuceného vyrovnání,
- j) ke dni následujícímu po dni, kterým nastanou účinky zrušení konkursu, nebo
- k) ke dni, který pro sestavení zahajovací rozvahy stanoví zvláštní právní předpis.

§ 17 Otevírání a uzavírání účetních knih odst. 2

Není-li dále stanoveno jinak, účetní jednotky uzavírají účetní knihy

- a) ke dni zániku povinnosti vést účetnictví,
- b) k poslednímu dni účetního období,
- c) ke dni předcházejícímu dni vstupu do likvidace,
- d) ke dni zrušení bez likvidace s výjimkou přeměn společností nebo družstev,
- e) ke dni předcházejícímu dni, kterým nastanou účinky prohlášení konkursu,
- f) ke dni předcházejícímu dni, kterým nastanou účinky povolení vyrovnání,
- g) ke dni předcházejícímu dni, kterým nastanou účinky potvrzení nuceného vyrovnání,
- h) ke dni, kterým nastanou účinky potvrzení vyrovnání,
- i) ke dni, kterým nastanou účinky splnění nuceného vyrovnání,

- j) ke dni, kterým nastanou účinky zrušení konkursu, nebo
- k) ke dni, který pro uzavírání účetních knih a sestavení účetní závěrky stanoví zvláštní právní předpis.

Vedle právních předpisů, které by měl respektovat účetní software, jsou zákony, které musí v souvislosti s využíváním výpočetní techniky respektovat sama účetní. Jde zejména o následující právní předpis:

Zákon o účetnictví číslo 563/1991 Sb. § 35 odst. 8

Účetní jednotky jsou povinny zajistit ochranu účetních záznamů a jejich obsahu, použitých technických prostředků, nosičů informací a programového vybavení před jejich zneužitím, poškozením, zničením, neoprávněnou změnou či přístupem k nim, ztrátou nebo odcizením.[9]

1.1.2 Využití počítačové techniky v účetnictví

Rozvoj počítačové techniky z hlediska zpracování dat probíhal v průběhu času několika etapami.

Etapa mechanizace

Prvními pomocníky zpracování dat se staly fakturovací a účtovací stroje, které byly kombinací počítačového zařízení a psacího stroje. Časem byly nahrazeny děroštitkovými stroji. Tato metoda byla velmi zdoluhavá kvůli převádění do děrných štítků, které pak byly následně zpracovávány ve specializovaných výpočetních střediscích.

Etapa klasické automatizace

Pro toto období je typické použití sálových počítačů, které byly jednak velmi rozměrné a jednak musely být umístěny v klimatizovaných sálech. Nehledě na jejich značně finančně náročné pořízení. Počítače zvládaly pouze řešení úloh se samostatnými vstupy, daty a výstupy. To znamená, že výsledky takových úloh nebylo možné vložit jako vstup do úloh jiných. To bylo možné provést pouze ručně. S počítači druhé generace bylo možné importovat data ze souborů jiné agendy. Disponovaly větší pamětí a výstup měl formu objemných tiskových sestav. Navíc se vyskytovaly problémy s komplikovaností předpisů zejména v oblasti mezd. Bylo jednodušší u některých

výpočtů zachovat ruční zpracování. Postupem času automatizace usnadnila i evidenci v oblasti zásob, dlouhodobého majetku, pohledávek, závazků a fakturace.

Etapa interaktivních systémů

Současná etapa, která již využívá osobní počítače a počítačové sítě. Ten, kdo zadá vstupní data, je zároveň bezprostředním uživatelem výstupních informací. Rozvoj osobních počítačů se stal obvyklou záležitostí lokální decentralizované zpracování. Počítače jsou již využívány pro všechny dílčí agendy, ke zpracování účetní závěrky, vedení účetních knih. Stejně tak se zjednodušil oběh účetních dokladů, které jsou po kontrole vkládány do počítače. Od 90. let 20. století je podnikový informační systém založen na integrovaném přístupu. Účetnictví je jedním ze základních prvků systému a poskytuje důležitý podklad pro řízení.[3]

1.2 Účetní software (ekonomické systémy)

Využití účetního softwaru je velmi rozmanité, ale především zpracovává všechny typy účetních případů. Je zpravidla tvořen moduly, které obstarávají zpracovávání transakcí jednotlivých modulů a jejich vzájemné propojení. ¹

Základním modulem je hlavní kniha, která obsahuje účtový rozvrh a je pravidelně aktualizována pravidelně nebo v reálném čase. Zaměstnanci do této hlavní knihy zanášejí účetní operace a transakce účetního deníku. Ostatní moduly, které jsou pravidelně obsaženy v software, bývají pohledávky, zásoby, mzdy a závazky. Doplňkovými moduly, v závislosti na propracovanosti software, jsou i moduly nákup, kalkulace, fakturace či stálá aktiva. Ekonomické systémy, či ekonomický software usnadňuje a usměrňuje uživatele i ve skladovém hospodářství, často propojeném s internetovým obchodem, automatickém objednávání zásob, knize jízd, správě dokumentů atd.[1]

¹ BAGRANOFF, Nancy A., Mark G. SIMKIN a Carolyn Strand NORMAN. *Core concepts of accounting information systems*. 10th ed. New York: Wiley, 2008. s. 174-175.

Klasický účetní software vedoucí pouze daňovou evidenci nebo podvojně účetnictví se dnes prakticky již na trhu neobjevuje. Dnešní doba vyžaduje i související agendy potřebné k podnikání. [12]

1.2.1 Rozdělení účetního software

Je zřejmé, že ve svých počátcích byl účetní software používán především pro účetní případy. Dnešní software řeší a zpracovává transakce pro řadu podnikových divizí a také v cizích měnách. Obsahuje také funkce upravující účetní výkazy, propracované poměrové analýzy a prognózy. Moderní účetní software by měl být přizpůsoben velikosti podniku nebo informačním potřebám konkrétního odvětví.

Účetní software pro malé podniky

Vlastníky malých podnikatelských subjektů obvykle nejvíce zajímá jejich peněžní tok a dostatečná ziskovost. Tuto skutečnost zajišťují programové balíčky pro drobné podnikatele. I ten nejzákladnější program obsahuje účtový rozvrh, hlavní knihu, pohledávky a závazky. Stejně tak dokáže vytvořit základní výkazy, zprávy o rozpočtu a základní typy grafů. Takový software je vhodný především pro podniky s několika zaměstnanci. Směrodatným údajem by měl být příjem a počet účetních operací za měsíc. Pokud se podnik rozrůstá a předpokládá se tak změna výkonnějšího software, je vhodné za účelem snížení nákladů, jelikož data musejí být převedena z původního systému do nového, pořídit takový software, jenž nabízí tuto možnost přechodu s automatickým převodem dat. Tento způsob ušetří náklady spojené s implementací a používáním.

Účetní software střední třídy

Tento software nabízí širší spektrum funkcí potřebných pro střední až velké společnosti. Zvláště ty větší podnikají v mezinárodním měřítku a potřebují software pro řešení operací v cizích měnách. Dále software střední třídy dokáže zvládat více než jen účetní funkce. Množství modulů a rozhraní nabízí dodavatelům umožňovat zákazníkům vybrat si z široké palety nastavení. Software může být přístupný na stolním počítači nebo např. pomocí internetového prohlížeče. Pokud dodavatel nabízí tzv. hostované řešení, tedy pronájem účetního software, společnosti jej využívají

s možností přechodu na vyšší verzi již zavedeného systému bez opětovné instalace a konfigurace.

Specializovaný účetní software

Díky technologickému vývoji v oblasti hardwarových a softwarových aplikací účetních softwarů začalo mnoho vývojářů nabízet doplňkové moduly, které firmy můžou použít ke zpracování speciálních informací v konkrétním odvětví. Nejčastěji tuto možnost využívá hotelnictví, které potřebuje software obsahující funkce ve správě majetku, rezervační systém, úklid, údržba apod.[1]

1.3 Účetní informační systémy

Účetní informační systém (ÚIS) představuje soubor dat a jejich zpracování. Dále zpracování postupů, které následně vytvářejí potřebné informace pro uživatele. Je spojením účetnictví s informačními systémy.²

Romney a Steinbart jej definují jako systém, který shromažďuje, eviduje, ukládá a zpracovává data s cílem tvorby informací pro rozhodování.

Systém, v jakém budou zpracovávány postupy a data, může být založen na manuálním řešení, jak jej známe od prvopočátku zaznamenávání účetnictví tužkou a papíru či na složitějším systému využívajícím nejmodernější počítače a informační technologie, popřípadě kombinací obou.

Bez ohledu na zvolený přístup, průběh je obdobný. Uživatel či podnik musí neustále shromažďovat, zadávat, zpracovávat, uchovávat a spravovat data a informace. [5]

Účetní informační systém má zpravidla šest součástí:

- Lidé pracující se systémem, provádějící nejrůznější úlohy
- Postupy a instrukce související se shromažďováním, zpracováním a uchováváním dat o činnosti podniku
- Údaje o podniku a jeho podnikových procesech
- Software pro zpracování podnikových dat

² BAGRANOFF, Nancy A. - SIMKIN, Mark G. - NORMAN, Carolyn Strand. *Core concepts of accounting information systems*. 10th ed. New York: Wiley, 2008. s. 4-5.

- Infrastruktura informačních technologií, zahrnující počítače, periferní zařízení a síťová komunikační zařízení pro sběr, ukládání, zpracování a přenos dat a informací
- Vnitřní kontroly a bezpečnostní opatření, která chrání data v ÚIS³

Tyto součásti společně umožňují ÚIS plnit tři důležité podnikové funkce

- Shromažďovat a uchovávat údaje o činnostech, zdrojích a zaměstnancích
- Transformovat data na informace, které jsou užitečné pro rozhodování (s pomocí takových informací management plánuje, vykonává, kontroluje a vyhodnocuje činnosti, zdroje a zaměstnance)
- Poskytovat přiměřené kontroly, aby bylo zaručeno, že údaje jsou správné a spolehlivé a jsou vždy k dispozici v případě potřeby⁴

³ ROMNEY, Marshall B; STEINBART, Paul John. *Accounting information systems*. 11th ed. Upper Saddle River, N. J.: Pearson Prentice Hall, 2009. s. 28-29.

⁴ Tamtéž, str. 29.

1.4 Vývoj podnikových informačních systémů (MRP, MRP II)

Jako první systém, který byl předchůdcem nynějších ERP, se vyvinul ze systémů plánování podnikových zdrojů. Prvním takovým byl představen společností IBM v roce 1960 systém MRP (Material Requirements Planning) sloužící pro plánování materiálových potřeb v podniku. V té době byl považován za velmi zdařilý a rozvíjející systém, na jehož základě různé společnosti začaly podle jeho principů vyvíjet další, především propojený s účetnictvím. Z hlediska programovacího jazyka a jeho databáze byl tento produkt převratným.[8]

Tento revoluční systém byl na konci 70. let minulého století rozvinut v obohacení ve směru plánování veškerých zdrojů MRP II (Manufacturing Resource Planning). Tento pokročilejší systém se již začíná podobat nynějším ERP. V té době bylo zapotřebí, mimo materiálu, plánovat i další např. lidskou práci či strojní kapacity, tedy zdroje nezbytné pro výrobní proces. V 80. letech se systém plánování podle MRP či MRP II uplatňoval ve velké většině výrobních podniků. MRP II bylo dále doplněno o optimalizační výpočty nabízející řešení v různých variantách označovaný jako APS (Advanced Planning and Scheduling). Účelem bylo dosáhnout ekonomického optima, tedy využití všech dostupných zdrojů využívajících velkými výrobními podniky. Tyto podniky vyžadovaly rozsáhlé výpočetní operace a variabilitu výroby. Nedostatkem všech typů firem však byla malá míra integrace do jejich systémů. Docházelo k častým omylům, kdy hodnota zboží v účetnictví se neshodovala s hodnotou ve skladovém hospodářství. Bylo zapotřebí zaevidovat skladovou agendu a účetnictví zvlášť. Tyto chyby a neshody vedly k rozvoji ERP. To umožňovalo propojit data z MRP systémů a jednotlivých agend do jediné databáze. Zásadní odlišností od MRP systémů byla jejich možnost zapojení procesního řízení nejen ve výrobních podnicích, ale i podnicích obchodních, veřejné správě atd.⁵

O dalším posunu účetního software tzv. ERP systémů pojednává následující kapitola. Jedná se o nejmodernější přístup zvláště pro podniky, které si jsou v současnosti dobře vědomy přínosů integrace jejich informačních systémů.

⁵ VYMĚTAL, Dominik. *Podnikové informační systémy - ERP*. 1. vyd. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, 2010. s. 26-30.

1.5 ERP systémy

I přes relativně dlouhou dobu od vzniku a zavedení ERP systémů, panuje v definování tohoto pojmu různých autorů nejednotnost. Ti se při uvádění definic soustřeďují na různé přínosy a vyzdvihují jej z procesního, funkčního nebo datového pohledu. [2]

Mejzlík (2006) uvádí, že pojem ERP je používán jen jako atraktivnější moderní název pro tradičně koncipované dřívější podnikové informační systémy. Též uvádí, že je chybné rovněž překládat a chápat obsahové slovo „planning“ z českého plánování, který může v někom evokovat pejorativní nádech minulosti.

Pokusy o úplnou definici ERP systémů můžeme sestavit následovně:

„ERP (Enterprise Resource Planning) je účinný nástroj plánování a řízení klíčových interních podnikových procesů, který využívá jednotnou datovou základnu a umožňuje přístup k jeho funkcím v reálném čase pro všechny úrovně řízení podniku, čímž umožňuje podniku co nejefektivnější transformaci vstupů na výstupy prostřednictvím dostupných zdrojů.“

„ERP – Enterprise Resource Planning – SW pro plánování a řízení podnikových zdrojů, jako např. prodej, nákup, sklady, finanční účetnictví, controlling, majetek, mzdy, plánování a řízení výroby.“⁶

Dle těchto prozatímních definic usuzujeme, že ERP systémy jsou považovány jednak za nástroje, které plánují a řídí klíčové procesy v podniku, ale také celkově za informační systém, který integruje a automatizuje procesy v podniku. Dále můžeme ERP systém chápat jako databanku podniku s informacemi dané firmy a možnost sdílet tyto informace nejen v rámci firmy, ale i navenek. [4]

⁶ MEJZLÍK, Ladislav. *Účetní informační systémy: Využití informačních a komunikačních technologií v účetnictví*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2006. s. 103

1.5.1 Podstata ERP systémů

- **Automatizace procesů v podniku** – ERP systémy dokáží nejen zpracovávat data související s jednotlivými agendami, ale i soustřeďovat na procesní řízení. (např. procesy zpracování objednávek odběratelů, sklad, odeslání a přeprava kupujícímu, optimalizace zásob či pracovních sil atd.).
- **Jednotná sdílená datová základna** – touto možností využívá jednotného datového modelu, poskytuje tak přístup k požadovaným informacím veškerým funkcím systému.
- **Okamžité zpracování dat** – díky minimalizaci dávkového zpracování a funkcím navrženým pro komunikaci on-line, jsou data i jednotlivé funkce uživatelům přístupná prakticky kdykoli a lze je užívat rovnou při řízení firemních procesů, kdy mohou být vzápětí sdílena a k dispozici ostatním uživatelům.
- **Ukládání historických dat** – vedlejší funkcí ERP systému je i možnost ukládat historická data, jejichž dostupnost je stejná pro všechny funkce i uživatele těchto systémů. Jedná se např. o numerické řady vývoje různorodých veličin, které by podnik mohl využít mimo jiné k plánování jiných zdrojů.⁷

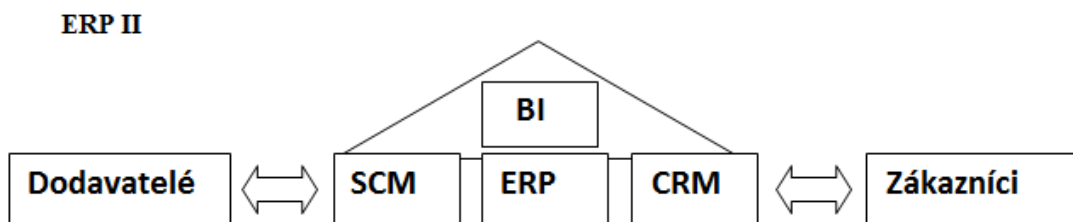
1.5.2 Rozšíření ERP II

V užším pohledu zahrnoval systém ERP integraci vnitropodnikových oblastí, jako výroba, logistika, lidské zdroje a finance.

V širší rovině je v současné době systém ERP rozšířen o další aplikace podporující vazby podniku na jeho okolí či manažerské nadstavby s označením ERP II. Jedná se především o následující trojici aplikací:

- **SCM (Supply Chain Management)** – řízení dodavatelského řetězce
- **CRM (Customer Relationship Management)** – řízení vztahu se zákazníky
- **BI (Business Intelligence)** – řízení manažerských systémů

⁷ MEJZLÍK, Ladislav. *Účetní informační systémy: Využití informačních a komunikačních technologií v účetnictví*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2006. s. 104-105

Obrázek 1- Symbolické schéma ERP II

Zdroj: BASL, J., BLAŽÍČEK, R.: Podnikové informační systémy: podnik v informační společnosti. 2008. s. 89

Velký vliv na tuto integraci měl především nesporný technologický růst s možností nezávislých a přenosných řešení, dále zvětšující se využití internetu pro sdílení informací a dat mezi podnikovými systémy jednotlivých společností. Tyto dříve omezené hranice jediného podniku se tak propojily se systémy dalších organizací a útvarů s možností komunikace se vzdálenými aplikacemi a systémy. Dalším faktorem k rozšíření bylo kladení většího důrazu na zkoumání vnějších vlivů a s nimi nové aplikace zabývající se plánováním, optimalizací externích procesů zejména ve vztahu k dodavatelům, zákazníkům a obchodním partnerům.[2]

1.5.3 Součásti ERP II

Jak již bylo zmíněno výše, dalšími aplikacemi zabývající se i vnějšími procesy ovlivňující podnik, o které byl rozšířen původní ERP systém označovaný jako ERP II, podrobněji popisuje následující kapitola.

SCM (Supply Chain Management)

První z trojice představuje systém řízení dodavatelských řetězců, eventuálně sítí. Obsahuje soubor nástrojů a procesů, které slouží k optimalizaci řízení a maximální efektivity provozu všech prvků celého dodavatelského řetězce zároveň s ohledem na koncového zákazníka. SCM nabízí vzájemné propojení dodavatelů s odběrateli na bázi informačních a komunikačních technologií (ICT). Díky této možnosti se stal jednou z konkurenčních výhod podniků.

Vzhledem k propojení a výměny informací mohou partneři v rámci (řetězce) sítě spolupracovat, sdílet informace, koordinovat a plánovat celkový postup s maximálním

výstupem akceschopnosti celého řetězce. Díky SCM podnik lépe využije čas na zpracování a současně dochází ke zvyšování spolehlivosti zakázek.⁸

CRM (Customer Relationship Management)

Tato aplikace nabízí komplexní řešení pro koncové zákazníky. Je tvořena komplexním řešením technologií, personálních zdrojů a podnikových procesů určených pro řízení a průběžné zajišťování vztahů se zákazníky podniku v oblastech podpory obchodních činností, zejména prodeje, marketingu a podpory zákazníka i zákaznických služeb.

Cílem je zlepšení komunikace se zákazníky a zvláště vnitřní koordinace v podniku. Firma zvýší interní efektivnost a cílenost různých akcí, např. marketingových kampaní.⁹

BI (Business Intelligence)

Na rozdíl od standardního ERP či aplikací SCM nebo CRM, kde jsou veškerá data uložena a použitelná zejména pro analýzy a zlepšení rozhodování podniku, tak aplikace BI nabízejí detailní i agregované informace za delší časové období formou přehledných tabulek a grafů, zachycující trendy či korelace různých jevů.

Business Intelligence představuje sadu konceptů a metod určených pro zkvalitnění rozhodovacích procesů firmy. Jedná se o procesy, znalosti aplikace, platformy, nástroje, technologie, které podporují porozumění datům a jejich vztahům či trendům.¹⁰

1.5.4 Dělení ERP dle funkcionality a oboru zaměření

Nabídka současných ERP se dále rozděluje dle funkcionality a oboru zaměření na tři kategorie, jejichž důležitou součástí je uplatňování Best Practices (nejlepší praktiky), vysvětleny níže.

⁸ BASL, Josef a Roman BLAŽÍČEK. *Podnikové informační systémy: Podnik v informační společnosti*. Praha: Grada, 2008. s. 77-78.

⁹ Tamtéž, str. 90-91.

¹⁰ Tamtéž, str. 94-95.

Best Practices

Uplatňování této součásti mívá v podnikání obecně širší význam. Smyslem této praktiky je špičkové dílčí řešení, jimiž se dodavatelé snaží zvýšit přidanou hodnotu pro zákazníka a lépe tak uplatnit svůj produkt na trhu. Best Practices závisí na dobře fungujících zpětných vazbách od zákazníků k systémovému integrátorovi a dodavateli ERP systému. Největších úspěchů z hlediska ERP koncepcí nejlépe odráží zkušenosti s řízením podnikových procesů, které se následovně odrazí v inovaci implementačních metodologií, moderních metodách řízení, vývoji speciálních nástrojů či samotných ERP produktů nebo jejich jednotlivých modulů.[20]

Tabulka 1- Klasifikace ERP systémů podle oborového a funkčního zaměření

ERP systém	Charakteristika	Výhody	Nevýhody
All-in-One	Schopnost pokrýt všechny klíčové interní podnikové procesy (personalistika, výroba, logistika, ekonomika)	Vysoká úroveň integrace, dostačující pro většinu organizací	Nižší detailní funkcionalita, nákladná customizace
Best-of-Breed	Orientace na specifické procesy nebo obory, nemusí pokrývat všechny klíčové procesy	Špičková detailní funkcionalita, nebo specifická oborová řešení	Obtížnější koordinace procesů, nekonzistentnosti v informacích, nutnost řešení více IT projektů
Lite ERP	Odlehčená verze standardního ERP zaměřená na trh malých a středně velkých firem	Nižší cena, orientace na rychlou implementaci	Omezení ve funkcionalitě, počtu uživatelů, možnostech rozšíření atd.

Zdroj: SODOMKA, Petr: *Aktuální trendy vývoje českého ERP trhu (1. část)*. 2007

Původně se ERP systémy zaměřovaly výhradně na výrobní podniky, dnes se moderní ERP zabývá i procesy v neziskové sféře či oblastem obchodu a reklamy.

All-in-One

Aplikace, která zajišťuje všechny nebo většinu klíčových podnikových procesů. Vyznačuje se vysokou úrovní integrace a zároveň nabízí nižší detailní funkcionalitu.

All-in-One systémy jsou projektovány za účelem optimálního pokrytí a integrace podnikových procesů. Samotné ERP jádro je tvořeno standardní funkcionalitou schopnou řídit ekonomiku, nákup a prodej, výrobu a personalistiku. Uživatel posléze může podle budoucích potřeb integrovat dalšími moduly, jejichž výběr nabízí takřka neomezené množství. Současné All-in-One systémy poskytují rozsáhlé funkce v oblasti řízení vztahů jak se zákazníky, tak dodavateli a podpory manažerského rozhodování. Jejich uplatnění zasahuje na velmi široké spektrum trhu co do míry velikosti zákazníků, tak různorodosti odvětví.

V České republice tyto systémy nabízí světoví dodavatelé (SAP, Oracle, Microsoft atd.) i tuzemští (Karat Software, LCS International, Control atd.). Do této kategorie zejména patří produkty jako Helios Green, Microsoft Dynamics, SAP Business a mnoho dalších.¹¹

Best of Breed

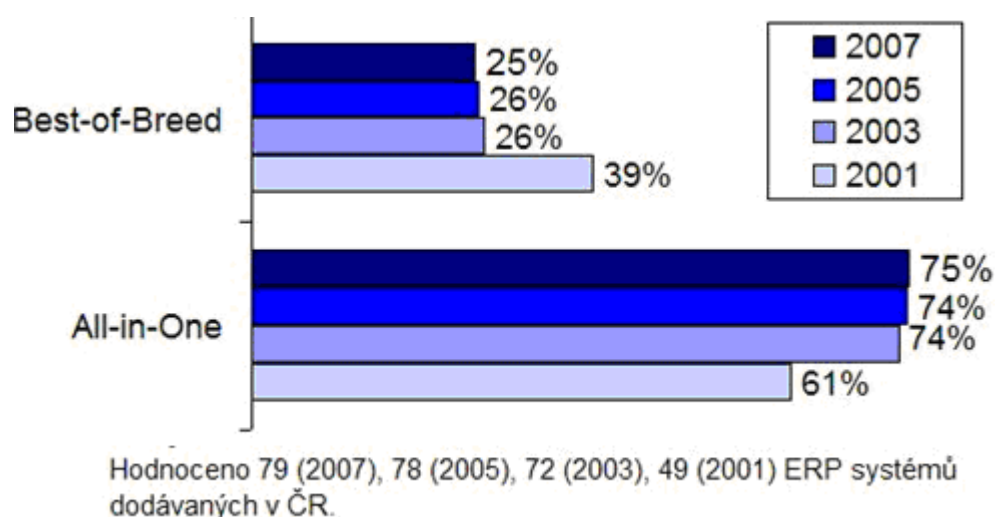
Tento typ aplikací se zaměřuje na pokrytí vybraných procesů a na jejich specializaci. Jelikož se zaměřují na specifické obory nebo procesy, nemusejí pokrývat obvyklé klíčové podnikové oblasti. Vyznačují se detailní funkcionalitou a špičkovými zkušenostmi implementačních týmů vybraných oblastí. [21]

Využívají je nejčastěji společnosti zaměřené na specifické podnikové procesy (QAD – diskrétní a procesní výroba, VEMA – personalistika, logistika), či specifické obory podnikání (automobilový průmysl, zemědělství, strojírenství). Best of Breed ERP systémy dodávají zejména oborově tradiční dodavatelé buď samostatně, zejména tedy oborové aplikace, nebo tvoří součást podnikových ERP koncepcí (procesně orientovaných Best-of-Breed) obsažených jinými informačními systémy. Samotné využití Best of Breed aplikací oproti jejich zabudováním v All-in-One řešeních dokládá obrázek č. 2.[20]

¹¹ BASL, Josef a Roman BLAŽÍČEK. *Podnikové informační systémy: Podnik v informační společnosti*. Praha: Grada, 2008. s. 59

Lite ERP systémy

Někteří dodavatelé reagují na rostoucí konkurenci v segmentech malých a středně velkých firem tzv. Lite ERP systémy. Smyslem těchto verzí bylo nabídnout cenově dostupné standardní ERP řešení s omezenou funkcionalitou. Jsou limitovány v některých vlastnostech jako např. v budoucím rozšíření o další moduly, počtu současně pracujících uživatelů nebo šíře a komfortu servisních služeb. Tato omezení neznamenají, že jde o nekvalitní ochuzený ERP systém. Je ale nutné před pořízením takového řešení dobře zvážit jeho využití a další rozvoj. Současně se ale ukazuje, že trend těchto Lite verzí je pohlcován nabídkou plnohodnotných ERP.[20]

Obrázek 2 - ERP systémy v ČR podle oborového a funkčního zaměření

Zdroj: SODOMKA, Petr: *Aktuální trendy vývoje českého ERP trhu (závěrečná část)*. 2007.

1.5.5 Výhody a rizika systémů ERP

Z hlediska statistik Mejzlík (2006) uvádí, že docházelo zejména ke znatelným úsporám nákladů v oblasti logistiky, z toho cca 50 % už v prvním roce po zavedení ERP systému, zdokonalení služeb klientů či k redukci zásob. Počet zaměstnanců z důvodu jeho cíleného snižování dosáhl z 50 % do dvou let a cíl v růstu výnosů z 50 % do čtyř let po zavedení ERP systému.

Mezi další významné důvody pro pořízení se uvádí zkvalitnění a zlepšení obsluhy procesů, dostupnosti informací a podpory pro rozhodování.

Výhody systémů ERP, rozděleny na obecné a podnikové, jsou sepsány následujícím výčtem. Nevýhody jsou z hlediska lepší formulace označeny spíše jako rizika implementace.

Obecné výhody ERP

- Komplexní systém od jednoho dodavatele
- Otevřenost vůči různým rozšiřujícím modulům od jiných dodavatelů
- Praxí ověřené ergonomické, uživatelsky přívětivé rozhraní
- Integrovaná podpora jednotlivých procesů v organizaci, standardizace procesů a informací o nich
- Flexibilita na trhu díky zkušenostem dodavatelů promítaným do vývoje softwarových produktů

Výhody z pohledu podniků

- Urychlení jednotlivých procesů v podniku díky integraci dat
- Zkvalitnění, zpřesnění a větší dostupnost informací
- Zefektivnění IS, systému řízení a také zlepšení vnitřního kontrolního systému
- Rychlejší reakce na tržní změny a přání zákazníků
- Zejména u mezinárodních firem má smysl příležitost používat mezinárodní účetní standardy
- Lepší podklady pro rozhodovací proces, které vychází z dat centrální databáze
- Zjištění, kde se nacházejí nejužší místa a skryté rezervy podniku
- Implementací ERP podnik získává relativní nezávislost na zdrojích IT oddělení (výhoda ve smyslu s praxí častými situacemi, kdy IT pracovníci monopolizují svoje vědomosti)
- Ekonomické přínosy ve snížení nákladů a zvýšení výnosů^{12 13}

¹² MEJZLÍK, Ladislav. *Účetní informační systémy: využití informačních a komunikačních technologií v účetnictví*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2006. s. 106

¹³ VYMĚTAL, Dominik. *Podnikové informační systémy - ERP*. 1. vyd. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, 2010. s. 38

Rizika implementace ERP

Největšímu riziku se může podnik vystavit okamžitě při nedostatečně jasné a konkrétně stanovenému cíli zavedení systému. Management podniku nemusí mít jasno v přínosech systému a v jeho omezení, která mohou mít za následek nesplnění očekávání uživatelů. Dále nejasné a nedostatečné vymezení projektového týmu spolu s nepřesně definovanými pravomocemi a odpovědnostmi jednotlivých členů. Problém může zapříčinit samotné vedení, které se domnívá, že zavedení ERP systému je problémem dodavatelů. Zdařilá implementace je však závislá na důležité spolupráci budoucích uživatelů systému a celkové ochotě ke změnám. I přes velmi široké možnosti není tento systém vždy schopen se plně přizpůsobit procesům v podniku zákazníka (může dojít k zachování zastaralých, ne úplně správných postupů). Alfou a omegou implementace je optimum mezi přizpůsobením uživatele systému a přizpůsobením systému uživateli.

V neposlední řadě potenciální riziko může být spojeno s přenosem dat ze starého systému do nového. U kapacitně náročnějšího množství dat je potřeba provést úpravy a doplnění současně s udržením datové integrity. Samozřejmostí by měla být uzavřená smlouva o budoucí uživatelské podpoře a údržbě systému, jelikož k problémům se systémem nejčastěji dochází v průběhu používání.

I přes tato rizika týkající se téměř výhradně samotné implementace je dobré mít na paměti a brát s rezervami, že potenciální klienti jsou často ubezpečováni dodavateli, kteří při prezentaci produktů nabízejí až nekonečné možnosti těchto systémů.¹⁴

1.6 Obecné požadavky a výběr programu na vedení účetnictví

Zjednodušeně se dá říci, že program, který dané firmě nevyhovuje nebo se nehodí, může jiné firmě být nezbytným pomocníkem. Výběr toho nejvhodnějšího účetního programu by neměl být zvolen metodou pokus-omyl, nýbrž tento výběr by měl být znalecky posouzen z mnoha hledisek a několika oblastí.

¹⁴ MEJZLÍK, Ladislav. *Účetní informační systémy: Využití informačních a komunikačních technologií v účetnictví*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2006. s. 108-109

K pořízení účetního softwaru v současnosti firmy nejčastěji uvažují v těchto případech:

- Firma jako nový podnikatelský subjekt ekonomický software nevlastní a jedná se tedy o prvotní pořízení softwaru.
- Firma, která doposud využívala pro vedení účetnictví externích účetní či daňovou firmu, se rozhodne, vést si účetnictví sama.
- Doposud používaný software nevyhovuje požadavkům či je již zastaralý.

1.6.1 Definování potřeb podniku

Podnik by při výběru účetního softwaru měl jako první stanovit potřeby a požadavky a s tím spojené finanční nároky týkající se pořízení software. Měřítkem nemusí být ani nejlépe hodnocený software, který dané firmě nepřinese žádoucí uplatnění. Ty nejvhodnější požadavky usměrní především právní forma podnikání, členění podniku na různé vnitropodnikové jednotky (střediska, divize), i to, zda jsou součástí podniku či jsou vzdálené. Dále samozřejmě předmět podnikání a výrobní zaměření podniku. Při rozhodování o pořízení účetního programu firma musí vědět, k čemu ho bude využívat. Zda se bude jednat pouze o účetní systém, pomocí něhož bude firma stanovovat daňovou povinnost a vést účetnictví nebo jej bude využívat také jako významný prostředek řízení. Pro toto rozhodnutí je potřeba správně určit potřeby řídicích pracovníků a vstupů dat do systému. Dalším souvisejícím rozhodnutím je množství pracovníků využívající program a jejich znalost v účetní oblasti podpořená zkušenostmi s výpočetní technikou. [14]

Jelikož nákup účetního software patří mezi strategická firemní rozhodnutí mající dlouhodobý dopad na řízení, prosperitu a konkurenceschopnost, je nutné ve všech těchto případech věnovat výběru dostatečnou pozornost, protože významně ovlivňuje produktivitu práce v administrativě. [17]

Při zanedbání možných chyb lidského faktoru během zápisu účetních operací, je výběr a zároveň jeho implementace jedinou cestou, jak v současné době zkvalitnit vedení svého účetnictví a nejen jeho.

Volba výběru účetního programu je multikriteriální záležitostí, nicméně existují tři kritéria, respektive oblasti, které podnik musí uvažovat.

1.6.2 Obsahová kritéria

Patří mezi základní kritéria. Vhodnost programu pro předpokládané použití je důležité zejména z toho důvodu, jelikož podnik předpokládá, že daný software plnil funkce, které potřebuje. Program musí být schopen splňovat nároky na funkce, které očekáváme, že je bude řešit ve vztahu k předmětu činnosti, organizační struktuře či transformačnímu systému společnosti. Je rozdíl, zda software vybírá výrobní nebo obchodní podnik z hlediska různých požadavků ohledně funkcí programu. Pokud organizační struktura firmy vyžaduje zpracování dat na jednom či více místech (prodejny, závody apod.), vyžaduje také odlišnosti v možnostech software. Významnou roli hraje také velikost podniku, zpracování dat je odlišné a ne každý software je konstruován pro velký objem dat.

Ty nejlepší software jsou sestaveny na principu modulů, tzn. systém je navržen tak, že jej lze sestavovat postupně, eventuálně pořídit jen ty moduly, které jsou momentálně nezbytné a další pořizovat až tehdy, kdy je podnik bude potřebovat. Výhodou je také kompatibilita s moduly jiných výrobců a možnost propojení s dalšími vedlejšími programy, např. MS Office.

Při posuzování programu nelze opomenout ani integraci jeho subsystémů. To znamená, že předávání dat zpracovaných určitým modulem se promítne i do navazujících modulů, pokud tedy software tento princip využívá a důležitým bodem je i kontrolní funkce, která zabraňuje vzniku duplicity, tedy aby data nemohla být předána opakovaně. Při selhání funkce zajišťující integraci modulů může dojít ke ztrátě integrity dat.

Důležitým aspektem při výběru je též kvalita, forma a rozsah dokumentace, její aktuálnost a snadnost orientace. Samozřejmostí by měla být i uživatelská nápověda, která je dostupná přímo při práci. Užitečnost spočívá v její kontextovosti, kdy program identifikuje místo, kde se uživatel v danou chvíli nachází a nabídne vhodnou konkrétní nápovědu, aniž by musel nutně problematiku vyhledávat.

Samotné ovládání neboli uživatelské rozhraní software, by mělo být ergonomické, intuitivní, jednotné pro všechny části programu s celkově přehlednou grafikou. To vše se promítá na rychlosti a snadnosti ovládání programu a také na zaškolení obsluhy. Pokud program respektuje standardy užívané i v jiných aplikacích, usnadňuje tak přechodu na nový program a snižuje nebezpečí chyb.

I přesto některé účetní programy nabízejí širokou možnost nastavení určitých parametrů dle individuálních potřeb uživatele. Logicky tak čím je míra parametrizace vyšší, tím více lze přizpůsobit funkce software konkrétnímu použití. To však obvykle znamená zvýšení nákladů, jelikož to přináší vyšší nároky na zavádění a údržbu programu. Naopak pokud je míra parametrizace nízká, musí podnik více upravit pracovní postupy programu. Podnik tedy najde optimum v programu odpovídající požadavky přinášející nepřiliš vysoké náklady.

Každý účetní software by měl splňovat legislativní požadavky. Je vhodné ověřit, zda odpovídá aktuálnímu stavu legislativy, jelikož některé funkce mají bezprostřední spojitost s právními předpisy, jde např. o předepsanou strukturu účetních výkazů, formu dokumentů odevzdávaných finančnímu úřadu apod.¹⁵

1.6.3 Systémová (technická) kritéria

I přes pořízení ideálního programu vyhovujícímu většině parametrů, je vlastně podniku k ničemu, pokud jeho požadavky na technické vybavení počítače a používaný OS nesplňuje. Je nutné respektovat doporučenou konfiguraci dodavatelem programu. Nejčastěji se tyto požadavky týkají procesoru, velikosti pevného disku, operační paměti apod.

Zvláště pro větší podniky je důležitým kritériem podpora práce v síti. Tato funkce umožňuje pracovat na zároveň více pracovních stanicích a sdílet data v lokální síti. Přesto je důležité si ověřit, zda je daný program kompatibilní s používaným typem síťového operačního systému a jaké funkce pro práci v síti podporuje.

Každý podnik je citlivý na svá data a údaje. Proto by měl být program vybaven prvkem s důrazem na bezpečnost a ochranu dat. Tento prvek měříme jednak zajištěním integrity (vnitřních vazeb) mezi datovými soubory. V případě havárie či výpadku napájení by měl program tyto vazby nahradit. Druhou možností je schopnost zabránit neautorizovanému přístupu. Před nepovoleným použitím programu, popřípadě při pokusu o přístup do některých důležitých funkcí, nikoliv však dat, chrání zadání uživatelské jméno a heslo při startu programu. Data mohou být uložena standardně

¹⁵ MEJZLÍK, Ladislav. *Účetní informační systémy: Využití informačních a komunikačních technologií v účetnictví*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2006. s. 69-75

v databázovém formátu čitelném běžnými programy. Vhodné je data zakódovat a omezit jejich přístup k jiným programům.

Nejrozumnější je vytvářet záložní kopie. I tato funkce by měla být součástí účetního programu, jelikož ztráta dat by měla pro podnik katastrofální význam a stejně tak jejich poškození či ztráta může vést k závažným problémům. Klíčová je zde spolehlivost a komfort používaných algoritmů, komprimace dat, případně kopie označovat datem nebo komentářem. Pokud tato funkce danému softwaru schází, lze řešit tvorbu záložních kopií i mimo vlastní program.

Důležité jsou také funkce údržby a správy programu. Především rozsáhlejší víceuživatelské aplikace s prací v síti, kde je nezbytné individuální nastavení parametrů jednotlivých uživatelů.¹⁶

1.6.4 Obchodní kritéria

Podnik by se i u pořízení účetního softwaru měl řídit pravidlem, že prostředky spojené s nákupem byly vynaloženy efektivně a bezpečně.

Software, jak známo, je dílem chráněným autorským zákonem a uživatel v podstatě kupuje jen právo na jeho užívání. Podmínky, které upravují používání software, obsahuje licenční smlouva – např. množství počítačů, na jaké je možno software instalovat, podmínky záruk, počet uživatelů využívající uživatelské právo, záruční lhůtu, aktualizace programu, jelikož se většina programů v čase vyvíjí, jsou dostupné nové funkce, korekce chyb a případné změny v účetní legislativě. Garance aktualizací programových verzí se tak stává velmi podstatným parametrem při výběru.

Je vhodné, aby instalaci provedl přímo sám dodavatel programu, jelikož u náročnějších software se může stát nejednoduchou záležitostí. Uživatel má jistotu, že v případě problému při užívání a při následné reklamaci nebude dodavatel obviňovat uživatele z nesprávné instalace. Někteří dodavatelé instalaci zahrnují v ceně pořízení, jiní za poplatek.

¹⁶ MEJZLÍK, Ladislav. *Účetní informační systémy: Využití informačních a komunikačních technologií v účetnictví*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2006. s. 75-78

Další výhodou poskytuje možnost zaškolení dodavatelem. Opět může být obsažena v ceně, za příplatek u uživatele nebo ve specializovaném školicím středisku. Většina dodavatelů taktéž poskytuje uživatelům podporu prostřednictvím hot linek, internetu či výjezdové služby zástupců společnosti.

Dalším kritériem je samozřejmě i cena. Neměl by jí být přikládán velký význam, jelikož levnější program se může následně prodražit a v mnoha případech překročit samotnou pořizovací cenu. Nákup účetního software se stává jedním z rozhodnutí, na kterém by podnik neměl významným způsobem šetřit.

Při výběru programu může podnik využít hodnocení nezávislých poradenských společností a odborníků, recenze v časopisech a srovnávací posudky. Dále se může obrátit na reference od stávajících uživatelů či si nechat vypracovat auditorský posudek. Nejvhodnější ohodnocení nabízí z hlediska užití v konkrétních podmínkách podniku možnost dostupných demoverzí k vyzkoušení. Nejčastěji se jedná o tzv. licenci START, je to buď funkčně či časově omezená verze, kterou lze bezplatně obstarat nejjednodušeji z internetu. Navíc případný přechod z verze START na plnou verzi, je zpravidla bezproblémový a bez ztráty dat.¹⁷

1.6.5 Postup výběru ekonomického software

Vzhledem k množství ekonomicky rozdílných subjektů není přesně stanoven postup výběru. Neexistuje jednoduchý a všeobecně platný návod, který zaručí správnou alternativu, obecně se ale doporučuje dodržovat následujících sedm kroků:

- Formulace podnikových potřeb a požadavků
- Identifikace vhodných produktů na trhu
- Stanovit kritéria pro hodnocení programu a pro hodnocení uživatele
- Objektivně ohodnotit nejvhodnější programy
- Uzavřít smlouvu o koupi softwaru a jeho implementaci
- Implementace a převzít program do provozu
- Vyhodnotit ekonomické závěry implementace [14]

¹⁷ MEJZLÍK, Ladislav. *Účetní informační systémy: Využití informačních a komunikačních technologií v účetnictví*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2006. s. 78-82

2 Praktická část

Vymezené pojmy a oblasti účetních a ekonomických informačních systémů jsou základem pro následující část věnující se stanoveným cílům diplomové práce.

2.1 Analýza ERP trhu v České republice

Tato část popisující český ERP trh obsahuje jednak část věnující se měření trhu, jeho segmentaci a posléze, úspěšnost dodavatelů těchto systémů, hlavní očekávané trendy či potenciál trhu doplněný o výsledky Českého statistického úřadu.

2.1.1 Měření ERP trhu

Na úvod této kapitoly je třeba zmínit důležitý fakt o způsobu metodiky sběru dat a měření daného trhu. Hodnověrnost a spolehlivost výsledků závisí na způsobu získání a hodnocení dat a přímo na proveditelnosti výzkumu. Provádí se metodikou CVIS, která je podobně jako u renomovaných agentur typu Gartner nebo IDC založena na sběru dat od výrobců ERP systémů. Nejpřesnější metodou by však bylo zaměřit se na firmy užívající podnikové aplikace. Výzkum by pak zahrnoval dotazování na reprezentativním vzorku respondentů z firem. Tento způsob je ale natolik nákladný a zároveň obtížně proveditelný z hlediska relevantnosti poskytovaných údajů, že se nevyužívá.

Jelikož dochází ke vzniku nejrůznějších nepřesností, ať už neúmyslných (někteří dodavatelé nemusí vést dostatečně přesné statistiky v určitých kategoriích svých klientů či je nesprávně interpretují) nebo úmyslných (výrobci, kteří „přikrášlují“ své výsledky). Získaná data jsou však pečlivě ověřena a zkorigována do co nejvěrnější podoby pomocí srovnání s daty minulých let a údaji z externích databází. Současně jsou zachyceny extrémní odchylky ve formě chybných respondentů. Dále je použita namátková kontrola prezentovaných referencí, při níž je ověřena správnost údajů a jejich zařazení do příslušné kategorie (např. velikost firmy). Nakonec je využito pro zajištění hodnověrných a spolehlivých výsledků aproximace, interpolace a další matematicko-statistických metod.

2.1.2 Segmentace ERP trhu

Pokládá základ pro hodnocení jednotlivých segmentů a jim srovnatelných produktů (substitutů) a za předpokladu, že budou od sebe odlišeny ve velikosti podniků podle počtu zaměstnanců. Pokud by se hodnotil celý, značně heterogenní trh, výsledky by neměly s realitou mnoho společného. Již od počátku je pro respondenty provedena segmentace trhu, a to podle kategorií, které jsou měřitelné a zároveň srozumitelné.

Spolehlivost měření závisí na získání co nejúplnějšího přehledu referencí ERP dodavatelů, aby se mohlo určit, které ERP systémy představují substituty. CVIS v souladu se zahraničními výzkumy definoval kategorie All-in-One a Best-of-Breed systémy. All-in-one systémy dokáží pokrýt a integrovat; čtyři hlavní procesy (výrobu, nákupní a prodejní logistiku, personalistiku a ekonomiku). Best-of-Breed systémy jsou detailně zaměřeny na vybrané obory nebo procesy a nemusí tedy splňovat výše uvedené podmínky. Jak z této části vyplývá, lze mezi sebou porovnávat systémy spadající do kategorie All-in-One a hodnotit je v jednotlivých segmentech, neboť se jedná o substituty.

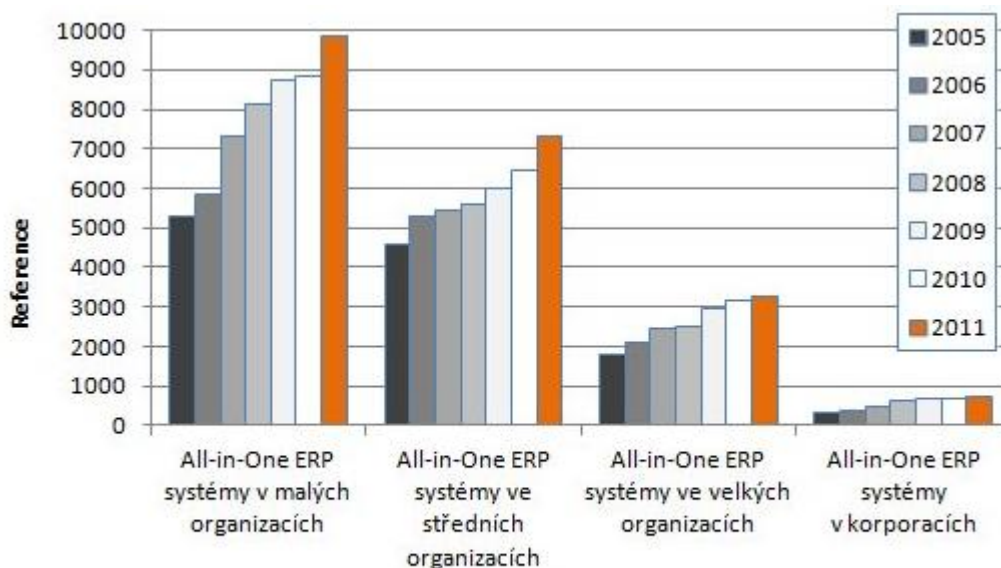
2.1.3 Měření tržních podílů

Po první podmínce rozdělení jednotlivých produktů na substituty a „ty ostatní“, představuje druhá podmínka odlišení zkoumaných segmentů podle velikosti organizací využívající ERP systémy. Podíl na trhu je tedy měřen jen na srovnatelném vzorku. V tomto případě na organizacích, které k sobě mají blízko svou velikostí. Tato podmínka je splněna při udržení standardního dělení podniků na malé, středně velké organizace podle specifikace Evropské komise a zákona č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání. Je však potřeba zavést ještě dodatečné, a to tzv. velké podniky (od 250 do 1 000 zaměstnanců). V období růstu české ekonomiky tuzemské firmy expandovaly a nabíraly nové pracovníky, čímž přerostly segment středně velkých podniků. Celkově jsou tedy sledovány a měřeny tři tržní segmenty All-in-one ERP systémů.

Kromě toho je vyjmut odhad u mikrofirm (do deseti pracovníků), u kterých se nepředpokládá, že s ERP systémy obvykle pracují a svou podnikovou agendu vedou buď ve vlastním ekonomickém systému, nebo celý proces vede specializovaný podnikatelský subjekt (účetní firma). Dále se nepočítá s odhadem implementací

ERP systému firem s referencemi korporací, které zaměstnávají několik tisíc nebo dokonce desítky tisíc lidí.[21]

Následující obrázek znázorňuje porovnání počtu referencí All-in-One ERP systémů podle počtu velikosti organizace v letech 2005-2011.

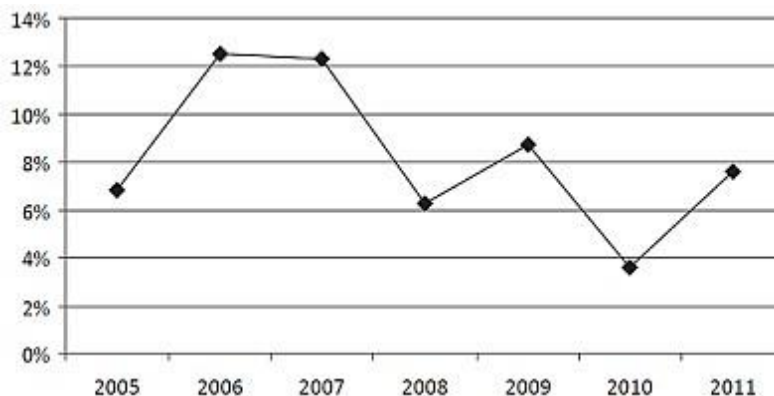
Zdroj: CVIS 2012 - Porovnání počtu referencí 62 (2011), 60 (2010), 62 (2007-2009), 61 (2006) a 58 (2005) All-in-One ERP systémů dodávaných v ČR.

Obrázek 3 - Reference All-in-One ERP systémů v ČR v letech 2005-2011

2.1.4 Struktura českého trhu

Na českém trhu informačních systémů je velice široká nabídka různorodých produktů dodávaných jak soukromými českými výrobci, tak i nadnárodními společnostmi prostřednictvím svých českých poboček. Český trh s informačními systémy je jeden z nejvíce konkurenčních v Evropské unii. Díky tomu jsou pořizovací náklady systémů velmi nízké a zároveň zůstává kvalita na světové úrovni. Přestože využívání ERP systémů českými podniky má dlouhodobě rostoucí tendenci, mezi většími společnostmi se však stále najde značné množství těch, které ERP systémy nevyužívají.[16]

Následující graf znázorňuje každoroční relativní přírůstek nových ERP projektů (referencí) ve všech segmentech trhu.

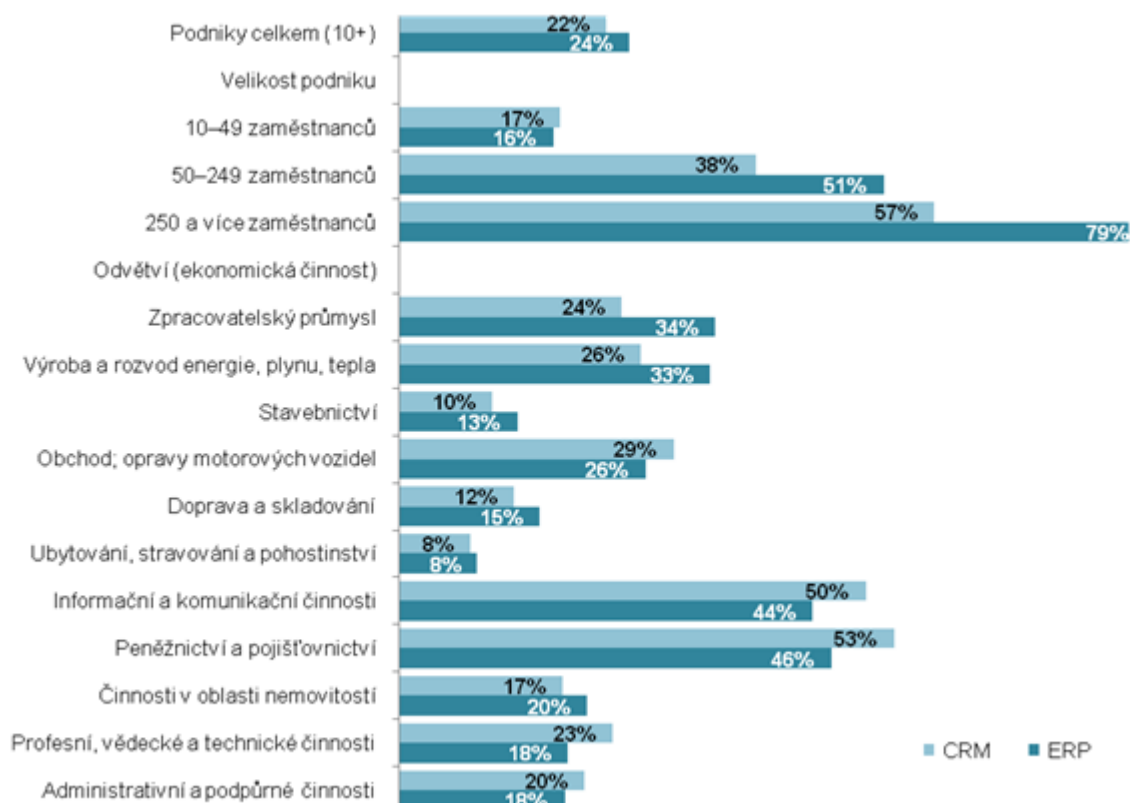
Obrázek 4 - Vývoj přírůstu českého ERP trhu 2005-2011

Zdroj: CVIS 2012

Pro již konkrétní zobrazení tržních podílů podle počtu implementací All-in-One ERP systémů je využito měření CVIS pro poslední sledované období 2011. Měření zohledňuje statistické chyby způsobené vícečetnými referencemi, reimplementacemi, chybami respondentů a několika ERP řešení, u nichž se nedaří systematicky sledovat vývoj zákazníků. Po zohlednění těchto předpokladů u obrázku č. 4 vycházejí následující závěry:

- Za poslední sledované období (2011) bylo dosaženo celkového přírůstu trhu 7,6 %
- Nejvyšší přírůstek trhu byl mezi lety 2006 – 2007 více jak 12 %
- Během hospodářské recese v roce 2008 klesl přírůstek na 6 %
- Po mírném oživení ekonomiky v roce 2009 následoval přírůstek o více jak 8,5 %
- V roce 2010 byl zaznamenán nejnižší přírůstek za posledních šest let ve výši necelých 4 %
- Na přírůstu v roce 2011 se podílely zejména malé a střední podniky.

Obrázek č. 5 zachycuje využití ERP systémů z hlediska velikosti podniku a odvětví.

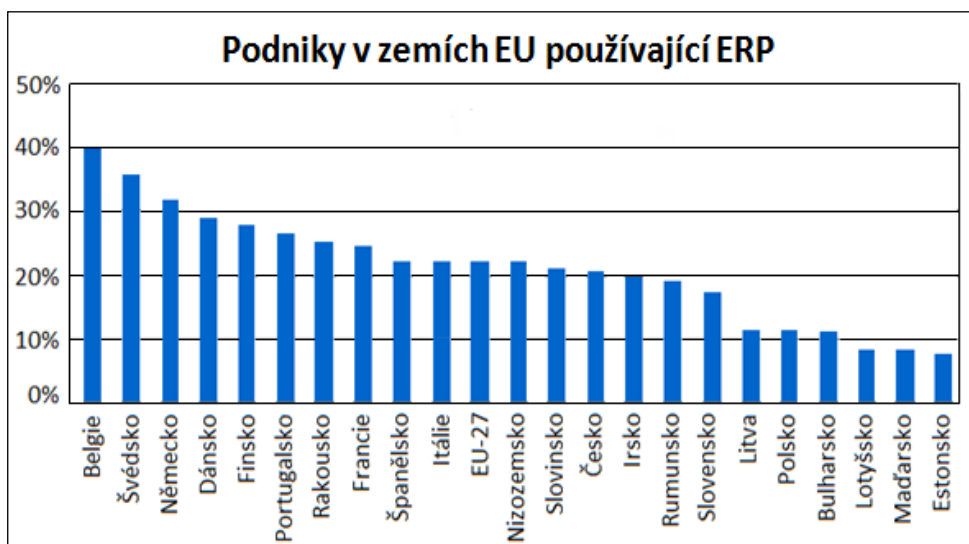

Obrázek 5 - Využití ERP systémů z hlediska velikosti podniku a odvětví

Zdroj: Český statistický úřad

Co se týká velikosti podniku, využití ERP systémů převládá ve velkých podnicích, téměř 80 %. Z hlediska odvětví jsou nejvíce ERP systémy využívány v sektoru peněžnictví a pojišťovnictví a dá se říci, že i v oblasti informačních a komunikačních činností. Dále pak ve zpracovatelském a energetickém průmyslu. Naopak nejnižší využití je zaznamenáno ve stavebnictví a také v ubytování, stravování a pohostinství.

Obrázek č. 6 zobrazuje procento podniků v zemích Evropské unie využívajících ERP systémy.

Obrázek 6 - Podniky v zemích EU používající ERP

Zdroj: vlastní zpracování s využitím informací ČSÚ

Ve srovnání s ostatními státy EU je Česká republika zhruba v průměru ve využití těchto systémů. V Evropské unii průměrně využívá ERP systémů 22 % podniků, v České republice to je necelých 21 %. Zde se nabízí zmínit, že penetrace na tuzemském trhu je stále nízká. I přes zlepšení kondice českého trhu zůstává fakt, že pouze 39 procenta malých a 67 procenta středních podniků integruje své procesy v oblasti účetnictví, zásobování, výroby a distribuce prostřednictvím podnikového informačního systému. Plnohodnotnými ERP systémy je pak vybaveno 18 % malých a 50 % středních organizací. V možnostech široké nabídky českého ERP trhu je to stále málo.

Jednou z hlavních příčin nízké penetrace trhu je jeho velká roztržitost na straně nabídky. Přisuzuje se to tak k doposud velmi málo realizovaným akvizicím na domácí půdě oproti světovému trendu dlouhodobých konsolidací na straně dodavatelů.

Nejvíce firem používá ERP v Belgii, a to zhruba 40 %. Nad 30 % se dostává Švédsko s Německem. Naopak země s nejnižší implementací ERP systémy je Estonsko, Lotyšsko a Maďarsko, které nedosáhly 10 %. [11][15]

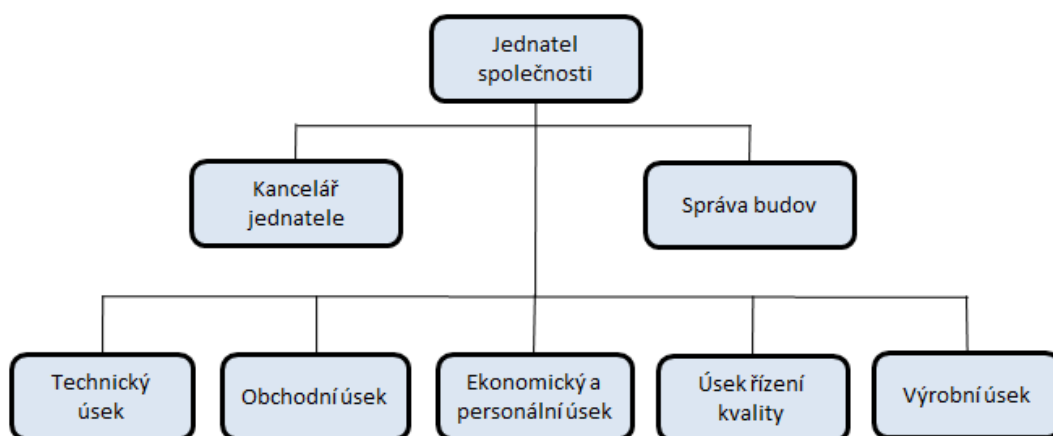
2.2 Společnost Swoboda-Stamping

Pro srovnávání IT ekonomických produktů byla zvolena reálná firma využívající konkrétní software, nastaven jako výchozí, oproti kterému budou v návaznosti na zvolené oblasti kritérií hodnoceny vybrané konkurenční produkty určené pro efektivnější řízení ekonomických procesů firmy.

Společnost Swoboda-Stamping byla založena a vznikla zápisem do obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Brně v roce 1993 jako společnost s ručením omezeným. O rok později zahajuje výrobu na ploše 250m² v průmyslové části Jihlavy. Před dvěma lety došlo k rozšíření nové výrobní plochy a v současné době operuje na 3 500m² spolu s novou výrobní halou. Jedná se o dceřinou společnost patřící pod německý koncern dodavatele součástí pro automobilový průmysl. Kromě jihlavské pobočky, má společnost zajištěnou výrobu dvěma odděleními v Rumunsku a po jednom v Číně a Americe. Každá z těchto poboček zajišťuje výrobní služby pro svůj lokální trh, v tomto případě evropský, čínský a americký.

Firma dále úzce spolupracuje s lisovnou, která se nachází v bezprostřední blízkosti závodu. Pro společnost je tato spolupráce velice výhodná a operativní. Jedná se zejména o výpůjční záležitosti založené na výpůjčních smlouvách. Předmětem těchto smluv je zejména vypůjčování technologického zařízení a speciálního zařízení, a to v krátkém časovém okamžiku, které je pro Českou republiku těžce zajistitelné.

Swoboda-Stamping eviduje k počátku roku 2013 141 zaměstnanců a je držitelem certifikátu ISO/TS 16949 : 2002 a ISO 14001 : 2004.

Obrázek 7 - Organizační struktura Swoboda-Stamping

Zdroj: vlastní zpracování

2.3 Předmět podnikání a charakter výroby

Společnost vykazuje zákaznický charakter výroby s činnostmi zaměřenými na střední až velkou sérii výroby pro automobilový a elektrotechnický průmysl. Předmětem podnikání je výroba, příprava a vypracování technických návrhů, instalace a opravy elektronických zařízení. Primárně se firma soustřeďuje na výrobu plastových a pryžových výrobků, výrobu strojů a zařízení pro automobilovou elektroniku. Výrobky jsou zhotovovány z kovo-plastových kompozitních dílů, což představuje rozhraní mezi mechanikou a elektronikou, jelikož citlivé součástky do automobilů je nutné chránit před klimatickými podmínkami, oleji a prachem.

Z pohledu technologického zaměření se Swoboda-Stamping zabývá lisováním plastových dílů, vstřikováním se zálisky a montáží elektrických a elektronických komponentů, zákaznické kabeláže.

Společnost se nezabývá výzkumem, ale zajišťuje pouze činnosti spojené s technologickým vývojem a to v rozsahu specifickém pro zákaznický charakter výroby. Vývoj činnosti v následující období má pozitivní předpoklad. Společnost získala perspektivní rozvojové projekty na dodávky nové generace dílů pro automobilový průmysl.[10]

2.4 Předpoklady srovnání ekonomických systémů

Při srovnání a s tím i v některých případech potenciální výběr nového ekonomického systému musí předcházet logické důvody, které jsou na jedné straně ukazatelem efektivity a míry spokojenosti s dosavadním systémem a na druhé straně nabízejí možnost srovnání a případné dodatečné požadavky na nový software.

Důležitým aspektem v tomto případě je odvětví, ve kterém firma podniká. Jedná se o automobilový průmysl, tedy odvětví velmi citlivé na stabilitu v období ekonomických výkyvů. Tudíž firma, která se soustřeďuje výhradně na zakázky z tohoto segmentu, musí umět reagovat na tyto výkyvy a významnou pomoc získává s využitím vhodného ekonomického systému. Rychlost reagování na situace na trhu se tak musí odrazit i v software. V tomto případě takového, který klade důraz na řízení výroby a logistiku. Určitou zatěžkávací zkouškou si firma již prošla v nedávné tzv. ekonomické krizi v letech 2008 – 2010, kdy se projevíly negativní dopady klesající poptávky

automobilového průmyslu obecně. Poklesem tržeb a například i fluktuací pracovníků byla zasažena i společnost Swoboda-Stamping.

2.5 Oblast kritérií funkčnosti srovnávání

Tato část zahrnuje podstatný kritériální souhrn rozdělený podle oblasti využití jednotlivých parametrů obsažených v jednotlivých ekonomických produktech.

Tabulka č. 2 s uvedenými oblastmi pro srovnávání s dosavadním systémem a závislostí na charakteristice výroby plně zobrazuje požadavky firem s obdobnou podnikatelskou činností. Jsou vyloučeny aplikace a informační systémy nesouvisející s činnostmi, které by měly bezprostřední vliv na finanční toky podniku. Zvláštní pozornost je věnována zejména finanční a logistické oblasti.

Při porovnávání s ostatními produkty bylo využito pouze oblasti finanční, oblasti plánování/řízení výroby a jejich náležitých kritérií a parametrů. Všeobecná kritéria jsou vynechána z důvodu jejich obsažení ve finanční oblasti, kde jsou blíže specifická a umožňují porovnání s výhradně účetními software.

Oblast architektury systému a nabízených platforem je z hlediska předpokladu zachování kompatibility všech srovnávaných produktů implementovatelných ve firmě vynechána, a to jednak z důvodu v nelišících se parametrech a také vztah k ostatním hodnoceným oblastem není patrný.[18]

Tabulka 2- Oblast kritéria funkčnosti výběru ES

Oblast	Kriterium	Parametr
V š e o b e c n é	funkčnost systému	Podvojný účetnictví
		Nákladový účetnictví (příklady funkcí)
		Pohledávky a závazky
		Pokladna
		Banka
		Nákup - Prodej
		Majetek
		Personalistika a mzdy do 25 zaměstnanců
		Personalistika a mzdy nad 25 zaměstnanců
		Finanční plánování, finanční analýza
		Skladové hospodářství
		Doprava
		Výroba
		cena
	Cena za další stanice v Kč	
	Služby zahrnuté v ceně produktu	
	Ceny dalších vybraných služeb (např. Kč/hod)	
Možný počet subjektů zpracovávaných na 1 licenci		
F i n a n č n í	funkčnost systému	finanční účetnictví - hlavní kniha a pokladna
		finanční účetnictví - elektronický bankovní styk
		finanční účetnictví - pohledávky, závazky (včetně upomínání, penalizace)
		nákladové (vnitropodnikové) účetnictví - nákladová střediska, zakázky
		nákladové (vnitropodnikové) účetnictví - procesní řízení - ABC (Activity Based Costing)
		nákladové (vnitropodnikové) účetnictví - kalkulace nákladů na výrobek
		řízení hotovosti a předpověď likvidity
		finanční plánování a rozpočty
		konsolidace - statutární a operativní
		správa a účtování investičního majetku (včetně leasingu a pronajímaného majetku)
		plánování a sledování nedokončených investic a investičních akcí
		správa a účtování obchodů na peněžním a kapitálovém trhu, půjček a finančních derivátů
		řízení tržního rizika
		výpočet a účtování mezd
		řízení lidských zdrojů - plánování kariéry, nábor zaměstnanců

P l á n o v á n í / ř í z e n í v ý r o b y	logistika	nákup a likvidace faktur
		skladové hospodářství a řízení zásob
		správa odpadů a nebezpečných materiálů
		prodej a vystavení faktur
		zahraniční obchod
		přeprava
		elektronický nákup a prodej přes Internet (B2B. B2C)
	typ výroby	kontinuální
		diskrétní
		zakázková
		dle prognózy
	sériovost výroby	kusová
		sériová
		hromadná
	plánování výroby	Strategické
		Operativní
		Taktické
		Dle dopravy
		Dle dodávky
		Dle poptávky
ATP (Available-to-Promise)		
AATP (Allocated-Available-to-Promise)		
CTP (Capable-to-Promise)		
metoda plánování	CRP (Continuous Replenishment Planning)	
	VMI (Vendor Managed Inventory)	
	ECR (Efficient Consumer Response)	
	CPFR (Collaborative Planning, Forecast and Replenishment)	
A r c h i s t é m u r a	platformy	Platforma systému - operační systém serveru
		Platforma systému - operační systém klienta
		Platforma systému - databáze
		Mobilní technologie - vzdálený přístup
		mobilní technologie
		Collaboritive business
		integrační platforma (middleware)
		Single sign-on
		Jak dlouho je systém v prodeji na aktuální platformě OS
	integrované specializované moduly	PDM a PLM
		APS/SCM
		EAM, řízení údržby
		Řízení projektů
		Řízení jakosti
		CRM
Datový sklad a MIS		

D a l š í a s t u n o k s c t e i a	Účtování v cizích měnách a kurzové rozdíly
	Generátor sestav, možnost úpravy formulářů
	Standardně dodávané formuláře (příklady)
	Kniha jízd
	Propojení s MS Office
	Propojení s e-commerce (internetový obchod)
	Práce s čárovým kódem
	Vazba na homebanking - internetbanking
	Možnost účtovat více firem současně
	Sledování oprav v záznamech
	Libovolný fiskální rok
	Aktivní daňový kalendář
	Řízení cash flow (včetně reportingu)
	Management pohledávek
	Replikace dat centra - pobočky
	Pokladní prodej
	Intrastat
	CRM - aktivní řízení vztahu se zákazníky
	Výkaznictví dle jiných norem (IAS, IFRS, GAAP)
	Správa uživatelů a jejich rolí v systému
	Funkce sledování insolvenčního rejstříku
	Funkce sledování insolvenčního rejstříku
	Výkaznictví dle jiných účetních norem (IAS, IFRS, GAAP)
	Účtování v cizích měnách a kurzové rozdíly
	Certifikace produktu (ISO 9000 apod.), provedené audity

Zdroj: vlastní zpracování

2.6 Stávající ekonomický systém

Společnost Swoboda-Stamping v současnosti využívá pro řízení nejen svých finančních toků, ale i řízení a plánování podnikových zdrojů produkt společnosti SAP. Tato společnost je předním dodavatelem podnikového software a její aplikace se podílejí na efektivnějším řízení podniků zejména ve středních a větších výrobních podnicích. Velikost a využití pro různé odvětví je také dána skladbou produktů, které společnost SAP nabízí.

Swoboda-Stamping využívá vzhledem k charakteru výroby a velikosti podniku řešení SAP Business All-in-One, které poskytuje kompletní podporu a správu procesů ve větších podnicích od cca 100 zaměstnanců. Zahrnuje v sobě funkce jak ERP, tak CRM, Business Intelligence a v dalším textu podrobněji rozepsané funkce týkající se finančního řízení, účetnictví, logistiky.

2.6.1 Oblast plánování výroby

Vzhledem k předpokládanému pozitivnímu vývoji a příslibu rozvojového projektu na výrobu nových dílů, společnost Swoboda-Stamping projevila zvýšenou pozornost na kritéria plánování a způsoby výroby, konkrétně v metodách ECR a ATP s užším zaměřením na strategickou a operativní výrobu, kde vzhledem ke své činnosti by mohla využít uvedených parametrů. Dosavadní systém SAP All-in-One tuto specializaci neumožňuje, a proto i za tímto účelem byla vytvořena hodnotící tabulka, ve které se vybrané produkty budou hodnotit i z této přidané alternativy. Někteří výrobci software tyto moduly mají zakomponované automaticky. Společnost SAP užší specializaci na tuto oblast řeší ve své alternativě SAP Business-One.

Dosavadní využití ekonomického systému zajistilo zejména přínosy či zvýšení produktivity práce jak u řadových zaměstnanců, tak zejména u manažerů. Úsilí nutné k získávání potřebných informací nezbytných k tvorbě a distribuci finančních výkazů je značně redukováno, což vede zejména ke snižování jak peněžních nákladů, tak časové úspoře.

2.6.2 Oblast účetnictví a výkaznictví

Této oblasti je věnována širší pozornost, tudíž její podrobnější rozbor je z hlediska srovnávání ekonomických systémů žádoucí.

Z tohoto důvodu je nutné zaměřit se na modul věnovaný této oblasti funkčnosti. Jak již bylo zmíněno, společnost Swoboda-Stamping využívá produkt SAP pro své řízení včetně ekonomického oddělení, na které je propojeno velké množství závislých jednotek – materiál, sklady, výroba, HR, atd. Jelikož SAP není pouze specializovaným programem na tuto problematiku, nýbrž tuto oblast zahrnuje ve svých primárně určených službách, je vhodné právě zde umožnit porovnání i s například produkty určenými výhradně ke správě finančních toků.

Jedná se o kvalitu a přínos prvků finančního řízení obecně. Společnost Swoboda-Stamping vyhodnocuje jako nejdůležitější z této oblasti možnost vedení účetnictví a výkaznictví umožňující přípravu důvěryhodných finančních výkazů potřebných k přehlednému řízení organizace spolu v souladu se zákonem specifikovanými požadavky. Dále je to řízení výkonnosti umožňující efektivnější a přesnější provádění finančního plánování a rozpočtování. Zde přispívá k zvýšení produktivity práce

zaměstnanců podporou automatizace vnitřních procesů a snížením počtu manuálních kontrol. Využití v materiálovém hospodářství Swoboda-Stamping rozděluje na dvě části a to snížení nákladů – dochází k minimalizaci skladových zásob a snížení nákladů spojených s jejich udržováním, snížení nákladů na pořízení materiálu a také prohloubení spolupráce s dodavateli. Druhá část je v návratnosti aktiv. Optimální obratovost skladových zásob vede k úspoře investic provozního kapitálu a snížení zásob celkově.

Poslední z nejdůležitějších oblastí je zpracování finančního účetnictví v programu SAP.

Finanční účetnictví v SAP

Tato funkce pracuje nad centrální databází účetních transakcí vytvářených jednotlivými procesy účtování a využívaných pro účely finančního výkaznictví podporující definici struktury účtové osnovy.

Nejvýznamnější položkou každého účetního software je bezpochyby hlavní kniha a dokonalost jejího zpracování. Na hlavní knihu jsou integrovány vedlejší knihy pohledávek a závazků a evidence dlouhodobého majetku. Zaúčtování do vedlejších účetních knih je vždy doprovázeno odpovídajícím záznamem do hlavní knihy. Tento typ řešení odstraňuje potřebu spravovat redundantní soubory účetních dat, garantuje automatické sesouhlasení účetních knih a usnadňuje a zefektivňuje konsolidaci účetních informací.

Datový tok mezi hlavní knihou, vedlejšími účetními knihami a dalšími moduly v SAP All-in-One je zajišťován automatickou aktualizací v reálném čase.

Aplikace finančního účetnictví zahrnuje následující funkce:

- Hlavní kniha
- Pohledávky
- Závazky
- Hmotný a nehmotný majetek
- Zpracování bankovních výpisů
- Účtování transakcí s hotovostí
- Skladové účetnictví
- Daňové účetnictví

- Účtování s časovým rozlišením
- Nástroje zefektivňující závěrkové práce
- Finanční výkazy
- Paralelní oceňování

Většina těchto aplikací jsou parametry v oblastech kritérií pro porovnávání produktů z tab. 2 na str. 49 ve všeobecných požadavcích firmy na ekonomický software.[19]

2.7 Metoda hodnocení produktů

Metoda, kterou budou produkty hodnoceny, bude na principu bodového systému založeného na stupnici 0 – 10. Počet bodů vyjadřuje důležitost, kterou vybrané oblasti a jejich kritéria získají. Pokud produkt srovnávané kritérium splňuje, získá plné ohodnocení. Při částečných nebo omezujících možnostech funkce daného kritéria je udělen částečný bodový příděl. Za předpokladu, že srovnávaný parametr není v nabídce vybraného produktu, je hodnocen nula body.

Pro zohlednění vzájemné porovnatelnosti byly přiřazeny hodnotícím oblastem příslušné maximální váhy. Nejdůležitější kritéria mají nejvyšší, tedy 10-ti bodovou hranici, nižší hranici představují parametry s klesající důležitostí.

2.8 Porovnávání produktů

Tato část zahrnuje samotné porovnávání produktů pro řízení efektivnosti podnikání s dosavadním podnikovým systémem, konkrétně SAP All-in-One. Český trh nabízí přibližně 130 ERP a 90 ekonomických systémů, které jsou určeny ke zpracování účetních a ekonomických dat. Z tohoto důvodu je potřeba před zahájením výběru identifikovat přijatelné produkty. Jako prvotní třídění je vhodné i z praktického pohledu využít požadavků firmy, které také nejsou zanedbatelné a například při úvaze o pořízení či výměně software provedou základní filtraci produktů.

- Software vhodný pro výrobní podnik
- Software pro středně velké podniky (obrat 250 mil. – 2 mld. Kč ročně, do 250 zaměstnanců)

- Software zkušeného výrobce určený významným počtem instalací (+500)
- Software podporující operační systém Microsoft Windows, produkty Microsoft Office, Linux
- Pobočka dodavatele v blízkosti firmy (Kraj Vysočina, popř. Jihomoravský kraj)
- Dodavatel je současně programovým tvůrcem softwaru

Tímto způsobem bylo vybráno následujících 15 produktů tvořících jak moduly z ekonomických, tak i ERP systémů.

Tabulka 3 - Hodnocené produkty

Produkt	Výrobce
Abra G3	ABRA Software, a.s.
Dimenze ++	CENTIS, spol. s r.o.
Pohoda	STORMWARE, s.r.o.
Money S4	CÍGLER SOFTWARE, a.s.
Orsoft	ORTEX, spol. s r.o.
Altus Vario	Altus software, s.r.o.
Impuls 32	NOVA-SOFT, spol. s r.o.
Helios Green	LCS International, a.s.
Vision 32	Vision Praha, s.r.o.
Trilex	TRINIDON, spol. s r.o.
Karat	KARAT Software, a.s.
Vema	Vema, a. s.
Flexibee	FlexiBee Systems s.r.o.
Premier system	PREMIER system a.s
Altec Aplikace	ALTEC a.s.

Zdroj: vlastní zpracování

Pro užší zaměření je zvolena oblast finančních a výrobně-logistických parametrů z důvodů popsaných v kapitole 3.5 Oblast kritérií funkčnosti srovnávání.

Výjimku tvoří tabulka č. 7 Hodnocení výrobní oblasti na straně 62. Zde je přidán produkt SAP Business-One, jenž nabízí zaměření na plánování a metody ve výrobě. O tuto oblast se společnost Swoboda-Stamping blíže zajímá a zahrnuje ji tak mezi hodnotící prvky s ostatními produkty.

Konečný souhrn hodnotících parametrů obsahuje tabulka č. 4, které společnost Swoboda-Stamping považuje za klíčové a které tvoří hlavní náplň ekonomického řízení firmy.

Tabulka 4 - Vybrané hodnotící parametry

Oblast	Kriterium	Parametr
F i n a n č n í	funkčnost systému	finanční účetnictví - hlavní kniha a pokladna
		finanční účetnictví - elektronický bankovní styk
		finanční účetnictví - pohledávky, závazky (včetně upomínání, penalizace)
		nákladové (vnitropodnikové) účetnictví - nákladová střediska, zakázky
		nákladové (vnitropodnikové) účetnictví - procesní řízení - ABC
		nákladové (vnitropodnikové) účetnictví - kalkulace nákladů na výrobek
		řízení hotovosti a předpověď likvidity
		finanční plánování a rozpočty
		správa a účtování investičního majetku
		výpočet a účtování mezd
P l á n o v á n í / o b ř í z e n í	logistika	nákup a likvidace faktur
		skladové hospodářství a řízení zásob
		správa odpadů a nebezpečných materiálů
		prodej a vystavení faktur
		zahraniční obchod
	přeprava	
	typ výroby	diskrétní
		zakázková
	sériovost výroby	kusová
		sériová
	plánování výroby	Strategické
		Operativní
		Taktické
Dle dodávky		
Dle poptávky		
ATP (Available-to-Promise)		
ECR (Efficient Consumer Response)		

Zdroj: vlastní zpracování

2.8.1 Hodnocení finanční oblasti produktů

První porovnání soustřeďuje nejdůležitější parametry, které společnost Swoboda-Stamping vybrala k primární selekci konkurenceschopných produktů. Tato oblast je ohodnocena maximem deseti bodů.

Tabulka 5 - Hodnocení finanční oblasti produktů

	Finanční účetnictví			Nákladové účetnictví			Funkčnost systému				Počet bodů
	hlavní kniha a pokladna	elektronický bankovní styk	pohledávky, závazky	nákladová střediska, zakázky	procesní řízení - ABC	kalkulace nákladů na výrobek	řízení hotovosti a předpověď likvidity	finanční plánování a rozpočty	správa a účtování investičního majetku	výpočet a účtování mezd	
Abra G3	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
Dimenze ++	10	10	10	10	10	10	10	10	10	5	95
Pohoda	10	10	10	10	0	10	10	0	10	10	80
Money S4	10	10	10	10	0	0	10	0	10	10	70
Orsoft	10	10	10	10	5	10	10	10	10	10	95
Altus Vario	10	10	10	10	0	10	0	10	10	10	80
Impuls 32	10	10	10	10	5	10	10	10	10	10	95
Helios Green	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
Vision 32	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
Trilex	10	10	10	10	0	10	10	10	10	10	90
Karat	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
Vema	10	10	10	10	0	10	5	10	5	10	80
Flexibee	10	10	10	10	10	10	10	0	10	10	90
Premier system	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
Altec Aplikace	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100

Zdroj: vlastní zpracování

Provedené prvotní ohodnocení vykazalo několik závěrů. Zejména v parametrech finančního účetnictví všechny produkty splnily nároky na tuto oblast. Vzhledem k určité úrovni všech produktů to není nijak překvapující zjištění. Celkem 6 software z 15ti získalo plný počet 100 bodů, jedná se o Abru G3, Helios Green, Vision32, PREMIER system a Altec Aplikace. Dalších pět produktů obdrželo více jak 90 bodů. Nejméně získal s 70-ti body produkt Altus Vario, který spolu s Money S4, Trilexem i Vemou nedisponoval funkcemi manažerského účetnictví. S částečnými omezeními jej nabízejí Orsoft a Impuls 32. Tento parametr byl zjištěn jako častý nedostatek obzvlášť v metodě ABC, kterou neposkytují ani specializované účetní software. Pro výrobní podnik je tento typ účetnictví velice důležitý a proto se již v této fázi srovnání projeví nedostatky některých produktů.

V kritériích funkčnosti systému byl nejslabším článkem parametr finančního plánování a rozpočtů, který chyběl u třech produktů. Celkově tuto oblast většina produktů splňovala.

2.8.2 Hodnocení logistické oblasti

Druhý srovnávací test byl založen na parametrech z logistické oblasti. Stávající systém SAP umožňuje následující funkce, s nimiž společnost operuje pro optimalizaci odběratelských a dodavatelských záležitostí. Hranice maxima obdržených bodů je snížena na osm, celkem lze v této oblasti získat 64 bodů. Výsledné porovnání zobrazuje tabulka č. 6.

Tabulka 6 - Hodnocení logistické oblasti

	Logistika						Typ výroby		Počet bodů	Průběžný počet bodů
	nákup a likvidace faktur	skladové hospodářství a řízení zásob	správa odpadů a nebezpečných materiálů	prodej a vystavení faktur	zahraniční obchod	přeprava	diskrétní	zakázková		
Abra G3	8	8	0	8	8	8	8	8	56	156
Dimenze ++	8	8	8	8	8	8	8	8	64	159
Pohoda	8	8	0	8	8	8	4	8	52	132
Money S4	8	8	8	8	8	8	8	8	64	134
Orsoft	8	8	0	8	8	8	8	8	56	151
Altus Vario	8	8	4	8	8	0	8	8	52	132
Impuls 32	8	8	4	8	8	4	8	8	56	151
Helios Green	8	8	8	8	8	8	8	8	64	164
Vision 32	8	8	8	8	8	8	8	8	64	164
Trilex	8	8	8	8	8	0	8	8	56	146
Karat	8	8	8	8	8	4	8	8	60	160
Vema	8	8	0	8	8	8	0	4	44	124
Flexibee	8	8	0	8	8	0	8	8	48	138
Premier system	8	8	0	8	8	8	8	8	56	156
Altec Aplikace	8	8	8	8	8	8	8	8	64	164

Zdroj: vlastní zpracování

Nejlépe si v této oblasti srovnávání vedlo 5 produktů, které obsahovaly všechny vyžadované parametry a získaly plný počet bodů. Opět se jedná o Helios Green, Vision32, Altec Aplicacion. Tito výrobci jsou zároveň na předních místech v celkovém hodnocení, jelikož již v předcházejícím testu obstáli se stejným výsledkem. Naopak nejhůře si v této oblasti vedl software od společnosti Vema, který získal pouze 44 bodů a také software Flexibee s 48 body. Vema navíc neposkytuje žádoucí funkce pro daný typ výroby, diskrétní nepodporuje vůbec a zakázkovou částečně.

Nejčastější nedostatky, které produktům chyběly, se týkaly řízení a správy odpadů a nebezpečných materiálů. Někteří tento parametr nenabízí vůbec (Abra G3, Pohoda, Orsoft, Vema, Flexibee, Premier systém), někteří částečně (Altus Vario, Impuls 32). Pro výrobní podnik by tato záležitost i mimo srovnávání produktů neměla být lhostejná. Swoboda-Stamping operuje s plastovými, elektrickými, pryžovými a dalšími kompozitními díly a otázka ekologického třídění a její efektivní správy umožňuje významnou úsporu v materiálu a nákladech firmy.

Dalším nedostatkem byl parametr přepravy, který může u některých podniků hrát taktéž významnou roli. Týká se ale spíše velkých podniků řešící širší logistické plnění či podniku, který v tomto oboru podniká. Kritérium typu výroby vykazovalo úplné pokrytí všemi produkty, kromě tedy zmiňovaného software od společnosti Vema.

Z průběžného přehledu je tedy prozatím možný 164 bodový příděl, který náleží produktům Vision32, Helios Green a Altec Aplicacion. Dalšími kvalitními konkurenty jsou Karat (160 bodů) a Dimenze ++ (159 bodů). Pokud by se zde ukončilo dosavadní srovnávání, výsledek by byl podle uvedeného výčtu a první tři produkty s plným počtem bodů by se tak staly ze stanovených oblastí a kritérií porovnávání software se shodnými možnostmi využití z hlediska přínosů pro firmu.

Společnost Swoboda-Stamping ale dále zajímá, jakých výsledků dosahují uvedené produkty s výrobní alternativou společnosti SAP – Business-One. Toto porovnání zobrazuje tabulka č. 7.

2.8.3 Hodnocení výrobní oblasti

Dodatečné hodnocení, které však navazuje na předchozí oblasti a v závěru poskytne konečné pořadí úspěšnosti jednotlivých produktů. Maximální bodová hranice příslušných parametrů je stanovena na 6 bodů. Nižší hranice je zvolena i z důvodu dosavadní absence těchto modulů a současné nijak výrazné újmy z nevyužití uvedených parametrů skrze specializovaný software. Případné nasazení může být jedině přínosem. S tím musí vedení kvantifikovat náklady a příjmy spojené s případnou implementací, kterou by obnášelo nasazení přidaného produktu SAP Business-One srovnávaného s dosavadními produkty.

Tabulka 7 - Hodnocení výrobní oblasti

	Sériovost výroby		Plánování výroby							Počet bodů	Konečný počet bodů
	kusová	sériová	Strategické	Operativní	Taktické	Dle dodávky	Dle poptávky	ATP (Available-to-Promise)	ECR (Efficient Consumer Response)		
Abra G3	6	6	6	6	6	3	6	6	0	45	201
Dimenze ++	6	6	6	6	0	0	6	6	6	42	201
Pohoda	6	0	0	0	0	0	0	0	0	6	138
Money S4	6	6	0	0	0	0	0	0	0	12	146
Orsoft	3	6	0	6	0	0	6	0	0	21	172
Altus Vario	6	6	6	6	6	6	6	6	0	48	180
Impuls 32	6	6	0	6	0	6	6	0	0	30	181
Helios Green	6	6	6	6	6	6	6	3	3	48	212
Vision 32	6	6	6	6	6	6	6	6	6	54	218
Trilex	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	146
Karat	6	6	6	6	6	3	3	6	3	45	205
Vema	3	0	0	0	0	0	0	0	0	3	127
Flexibee	6	6	0	0	0	0	0	0	0	12	150
Premier system	6	6	0	6	6	6	6	6	6	48	204
Altec Aplikace	6	6	0	6	6	6	6	0	6	42	206
SAP Business-One	6	6	6	6	6	3	6	6	6	51	X

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 7 je rozdělena z hlediska kritérií na sériovost výroby a plánování výroby. Specializaci výroby na kusovou a sériovou (hromadná není uvedena) poskytuje téměř každý, či některý z částí, produkt včetně účetních software. Výjimku tvoří software Trilex, který nepočítá s žádnou alternativou.

Pro plánování výroby bylo zapojeno svou účastí jedenáct produktů, které v této oblasti evidovaly vloženou funkci uvedeného parametru. Naopak většina účetních software tak rozsáhlé služby již neposkytuje.

Společnost Swoboda-Stamping se nejvíce zajímala o parametry ATP a ECR spolu s předpokladem strategické a operativní výroby. Ze zbývajících produktů tyto možnosti zároveň plnily pouze Dimenze ++, Vision32 a přidaný software firmy SAP pro tuto oblast SAP Business-One, což představuje kladné zjištění. Helios Green a Karat poskytují ATP a ECR v částečných úpravách.

V tomto srovnání jako jediný získal plný počet 54 bodů Vision32, který potvrdil dosavadní kvalitní koncepci svých služeb. Velmi dobře si také vedla přidaná alternativa SAP Business-One s 51 body. Minusem byl pouze částečný přiděl bodů za plánování výroby dle dodávky, což v praxi ale firma neuplatňuje. Zbývajícím produktům chyběly zejména možnosti plánování dle ATP a ECR. S přijatelným bodovým hodnocením skončili taktéž dodavatelé Altus Vario, Helios Green či Premier Systém (po 48 bodech).

2.9 Konečné vyhodnocení

Závěrečné pořadí vybraných produktů uvádí tabulka č. 8. Maximální počet bodů, který mohl daný software získat, byl 218 bodů. Splňoval by tak parametry vybrané společností Swoboda-Stamping vyjádřené v možnostech dosavadního používaného systému SAP All-in-One, plus přidanou oblast v hodnocení oblasti metod a plánování ve výrobě.

V této oblasti bylo přidáno i řešení od společnosti SAP Business-One poskytující stanovené parametry. Za předpokladu přijaté možnosti o úvaze dodatečné implementace tohoto řešení společností Swoboda-Stamping, obsahuje závěrečná tabulka č. 8 vzájemné porovnání a kombinace těchto dvou software firmy SAP.

Ve výsledném hodnocení se nakonec upustilo od původně zamýšleného kritéria ceny software. Hlavním důvodem bylo nemožnost zjištění ceny licence u většiny dodavatelů. Důležitým předpokladem pro zjištění konkrétní ceny je rozdílnost

kalkulace, která je provedena až na základě vážného zájmu o produkt. Rozdílnost hraje roli v podmínkách daného podniku a závisí na mnoha dalších parametrech a rozsahu služeb určených požadavky firmy. Z tohoto pohledu by mohlo být hodnocení výrazně zkresleno.

Tabulka 8 - Konečné hodnocení produktů

Pořadí	Produkt	Počet bodů
1.	Vision32	218
2.	SAP A-i-O + B-O	215
3.	Helios Green	212
4.	Altec Aplikace	206
5.	Karat	205
6.	Premier Systém	204
7.	Abra G3	201
8.	Dimenze ++	201
9.	Impuls 32	181
10.	Altus Vario	180
11.	Orsoft	172
12.	Flexibee	150
13.	Money S4	146
14.	Trilex	146
15.	Pohoda	138
16.	Vema	127

Zdroj: vlastní zpracování

V konečném pořadí hodnocených produktů nejvíce bodů a zároveň plný počet ze všech stanovených parametrů získal produkt od společnosti Vision Praha, s. r. o., Vision32. Z kvalitativního hlediska se tak jedná o produkt na velmi vysoké úrovni nabízené funkčnosti a spolu s kombinací produktů SAP a softwarem Helios Green zaujmají první tři místa s nejvyšším hodnocením. První pěti dále doplňuje Altec Aplikace (4. místo, 206 bodů) a Karat (5. místo, 205 bodů).

Konečnou tabulku č. 8 lze rozdělit na dvě poloviny, které určuje hranice 200 bodů. Produktům překračujícím tuto hranici v základních a sekundárních parametrech ve většině případů nechyběly požadované funkce a jistě jsou využitelné pro podniky s obdobnou podnikatelskou činností a rozsahem jako Swoboda-Stamping. V druhé polovině se nacházely produkty s nižším konečným hodnocením. S nejmenším počtem bodů skončil software Vema (127 bodů), který by jistě nestačil na pokrytí

firémních potřeb Swoboda-Stamping. Dále na spodních pozicích skončily například i známé účetní software Pohoda či Money. Zde je to opět spíše z důvodu nižšího zaměření na výrobní podniky. V pokročilejších parametrech už tyto software nestačily konkurovat vyspělejšími ERP systémům, avšak ve finančních oblastech měly s těmito výrobci shodné hodnocení. Slabinou však často bylo vnitropodnikové účetnictví a zvláště metoda ABC. Zde můžou někteří výrobci, u například i menších firem, uplatnit v budoucnu své služby.

Důvodem je zejména to, že výrobci těchto software nepočítali s komplexním zahrnutím všech oblastí připadající na konkrétní podnik. To nutně nemusí znamenat negativní stránky těchto produktů. Jak již bylo uvedeno, není zde zahrnuto, v jakých cenových relacích se jednotlivé licence produktů nabízejí a které by mohly mít vypovídací schopnost o poměru cena/kvalita. Dále se mezi sebou srovnávaly i software určené pro podniky vyhledávající spíše účetní potřeby, než rozšiřující uvedené parametry.

I přesto rozmanitější výběr produktů, který byl navíc předem vyfiltrován dle uvedených požadavků společností Swoboda-Stamping, nabízel komplexní náhled na oba srovnávané druhy systémů. Někteří výrobci se zaměřují na určité oblasti více než druzí a tím vzniká specializace daných produktů a zároveň i konkurence na tomto trhu s ekonomickým software. Přináší tím tak i kvalitnější služby v uvedených oblastech a možnost optimálního výběru pro konkrétní firmu.

2.10 Závěr pro Swoboda-Stamping

Společnost Swoboda-Stamping sloužila jako vzorový podnik využívající určitý systém pro řízení svého podnikání. Poskytla výchozí kritériální filtraci a parametry, které následně sloužily pro porovnávání s ostatními produkty.

Swoboda-Stamping je s dosavadním využitím systému SAP spokojena a nenachází důvod k výběru konkurenčních dodavatelů. Není v její kompetenci, respektive tento krok by vedl k roztržité informovanost celého koncernu, pod kterým Swoboda-Stamping operuje. Všechny pobočky, včetně mateřské společnosti, tento software využívají a manažeři mají tak celkový přehled v jednom systému a společných databázích.

Pokud by určitý úsek, např. ekonomické oddělení, nebylo spokojeno nebo by mu nevyhovovala práce s modulem řešícím tuto problematiku, nebylo by i přesto vhodné tento modul nahradit jiným externím software. Tato změna by znamenala další vynaložené náklady na pořízení nového software plus následný support obou systémů. Na účetnictví je propojeno téměř vše – sklady, materiál, mzdy, výroba atd. Z tohoto pohledu by byla nutná integrace, která je navíc velmi riziková, nemluvě o zaškolení zaměstnanců.

V tomto případě je vhodnější možnost konzultace a řešení problému přímo s výrobcem, jak by se daly procesy v SAP „upravit“ jinak, než formou externího systému. Bylo by důležité zhotovit analýzu, co přesně skutečně nevyhovuje a následně tyto nedostatky spravovat. Některé se dají přizpůsobit uživatelům přímo na míru, některé už jsou i na hranici omezené zákonem.

Při příležitosti vzájemného srovnávání projevila společnost předběžný zájem a možnost využití prováděného hodnocení s dalším řešením společnosti SAP Business-One. Jedná se o kompatibilní systém od této společnosti a zároveň jako jediná integrovaná aplikace (SAP All-in-One je komplexní odvětvové řešení) umožňuje snazší implementaci do podniku. Dochází k ní přímo v místě firmy a uvedení do ostrého provozu je v rozmezí 6 – 8 dní. Nabízí celkem 550 doplňujících řešení, avšak pro Swoboda-Stamping byly zvoleny parametry metod plánování ECR a ATP s ohledem na strategické a operativní plánování výroby.

Tyto metody usnadňují, zrychlují a tím i zlevňují cesty od výrobce k zákazníkovi. Následně tak vzniká několik výhod i pro spotřebitele, jako jsou nižší ceny a lepší dostupnost. Odborné studie i uskutečněné projekty dokazují, že implementace ECR je vhodná pro subjekty, které se pohybují v oblastech výroby, logistiky či prodejců vyššího objemu rychloobrátkového zboží. Při nejistých sezónních výkyvech či jiných okolnostech vedoucích k obezřetnému sledování zásob napomáhá plánovací algoritmus výroby ATP, jenž přislíbujícím termíny dodání zásob na základě aktuálního stavu ve skladě, rozpracované výroby nebo i fixních průběžných dob výroby. Při případné implementaci však podnik musí výrazně změnit dosavadní přístup v řízení dodávek zboží.[13]

I přesto, že společnost Swoboda-Stamping nemá s dosavadním použitím systému SAP významnější problémy, je s postupem času vhodné využívané parametry software

porovnat s konkurenčními produkty, zda nenabízejí aktuálnější přístupy či řešení. U výrobců dodávajících pro středně či velké podniky se dá předpokládat tendence ke zdokonalování svých produktů a služeb, což je dáno především opravdu širokým konkurenčním trhem.

Závěr

Vývoj současného trhu s účetními a ekonomickými systémy lze označit za velmi dynamický. Existují desítky produktů nabízejících řešení a usnadňující firemní požadavky, jak nejzákladnějšími funkcemi pro vedení účetnictví, tak rozšířenými moduly spravující vnitřní firemní procesy. Z tohoto důvodu musí podnik při výběru vhodného systému posoudit nároky na takový software, který by mu přinášel co nejefektivnější využití pro jeho potřeby. Ať už stávajících nebo i v budoucnu plánovaných.

Téma diplomové práce, které se zabývalo srovnáváním účetních produktů pro řízení finančních toků, může být příkladem pro firmu, jakým způsobem může postupovat při výběru nového, výměně či posouzení kvalit dosavadního používaného systému. Nejprve by firma měla provést filtraci produktů vhodných k charakteru předmětu jejího podnikání. Dostačujícím kritériem je odvětví, ve kterém společnost působí a zde podle potřeb a využití dále eliminovat nevhodné produkty.

Tuto problematiku obsahovala kapitola o oblastech kritérií funkčnosti. Těmito kritérii, která byla následně upravena pro potřeby srovnávání, může konkrétní podnik vyhodnotit kvalitu a efektivnost vybraných software. Firma by tak neměla pořizovat systém poskytující všechny možné druhy modulů, které by následně ani nevyužila. Od této skutečnosti se také mimo jiné odvíjí důležité kritérium ceny licence. Proto také cena nebyla součástí hodnocení. V mnoha případech není ani předem známa a je sjednávána až po vážném zájmu zákazníka po produktu a rozsahu implementace.

Samotné hodnocení probíhalo ve třech oblastech určených ke srovnávání zvoleného systému SAP All-in-One. V první oblasti týkající se finančních parametrů, obstály všechny produkty s velmi vysokým bodovým součtem. Bylo to dáno zejména jejich obecným charakterem, který by měl splňovat každý ekonomický software a to bez ohledu na koncového zákazníka. Druhá oblast již zahrnovala pokročilejší parametry řešící logistické odběratelsko-dodavatelské záležitosti. Zde se projevil nedostatek některých produktů z důvodu absence či pouze částečného využití požadovaných specifických parametrů.

Poslední hodnocenou částí byla dodatečně přidaná oblast s parametry usnadňující metody plánování výroby a užší specializací na sériovost výroby. Přidaná proto, jelikož

dosavadní systém využívající společnost Swoboda-Stamping oproti konkurenčním software nedisponuje těmito moduly. Řešení se nabízí v integraci produktem SAP Business-One poskytující taktéž společností SAP. Tato integrace je v zásadě jedinou možnou alternativou pro Swoboda-Stamping, pokud by vážněji uvažovala o doplnění uvedených metod. Nekompetentnost a nepříznivý poměr při kvantifikaci příjmů a nákladů z případné kompletní implementace jiným systémem pro společnost nepřichází v úvahu. Tuto problematiku blíže popisuje kapitola konečného hodnocení a závěrů pro vybranou společnost.

Pro úplný závěr bych rád podotknul, že práci jsem vypracovával se zájmem a v mnoha skutečnostech pro mě byly získané informace užitečnými a do budoucna věřím platnými poznatky.

Seznam použitých zdrojů

- [1] BAGRANOFF, Nancy A., Mark G. SIMKIN a Carolyn Strand NORMAN. *Core concepts of accounting information systems*. 10th ed. New York: Wiley, 2008. ISBN 978-0-470-04559-6.
- [2] BASL, Josef a Roman BLAŽÍČEK. *Podnikové informační systémy: Podnik v informační společnosti*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2279-5.
- [3] KŘÍŽOVÁ, Zuzana. *Účetní systémy na PC*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2005. ISBN 80-210-3904-3.
- [4] MEJZLÍK, Ladislav. *Účetní informační systémy: Využití informačních a komunikačních technologií v účetnictví*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2006. ISBN 80-245-1136-3.
- [5] ROMNEY, Marshall B; STEINBART, Paul John. *Accounting information systems*. 11th ed. Upper Saddle River, N. J.: Pearson Prentice Hall, 2009. ISBN 978-01-3500-937-6.
- [6] STROUHAL, Jiří. *Účetní závěrka*. 2. aktualiz. vyd. Wolters Kluwer, 2011. ISBN 978-80-7357-692-9.
- [7] STROUHAL, Jiří, Renáta ŽIDLICKÁ, Bohuslava KNAPOVÁ a Zdenka CARDOVÁ. *Účetnictví 2011: Velká kniha příkladů*. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-3389-7.
- [8] VYMĚTAL, Dominik. *Podnikové informační systémy - ERP*. 1. vyd. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, 2010. ISBN 978-80-7248-618-2.
- [9] Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb.

[10] Interní zdroje společnosti Swoboda-Stamping

Seznam internetových zdrojů

[11] Analýza trhu ERP. *ERP Forum* [online]. 2011 [cit. 2014-01-14]. Dostupné z: <http://www.erpforum.cz/erp-trendy/cesky-erp-trh-rostl-nejmene-za-poslednich-pet-let-jeho-potencial-je-vsak-obrovsky.html>

[12] Ekonomický systém nebo ERP?. *Epadus: Ekonomické poradenství, daňový, účetní servis* [online]. 2009 [cit. 2013-12-28]. Dostupné z: <http://www.epadus.cz/clanky-a-rady/Ucetnictvi/3/>

[13] ERP informační systém na míru. *Twist Inspire* [online]. [cit. 2014-01-14]. Dostupné z: <http://www.twist-erp.cz/slovník-erp>

[14] GRÁSGRUBER, M. *Software pro malé a střední firmy: IT System* [online] 2001 č. 3 [cit. 25.12.2013] Dostupný na WWW <http://www.systemonline.cz/clanky/ekonomicky-software-pro-male-a-stredni-firmy.htm>

[15] Informační a komunikační technologie v podnikatelském sektoru za rok 2011. *Český statistický úřad | ČSÚ* [online]. 2011 [cit. 2014-01-14]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/64004B3973/\\$File/970211.pdf](http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/64004B3973/$File/970211.pdf)

[16] Jak je na tom český trh s ERP systémy?. *VHsoft - ERP třídy BYZNYS* [online]. 26.1.2012 [cit. 2013-12-28]. Dostupné z: <http://www.vhsoft.cz/Infocentrum/Napsali-onas/Jak-je-na-tom-cesky-trh-s-ERP-systemy.html?PHPSESSID=52c24682df1e4042ea3988b6f9117836>

[17] OPLETAL, Petr. *Výběr informačního systému: SystemOnLine – Zpravodajský portál časopisu IT Systems* [online]. 4/2001 [cit. 27.12.2013]. Dostupný na WWW: <http://www.systemonline.cz/clanky/vyber-informacniho-systemu.htm>

[18] Přehled IS - ERP systémy. *System OnLine: S přehledem ve světě informačních technologií* [online]. [cit. 2014-01-14]. Dostupné z:

<http://www.systemonline.cz/prehled-informacnich-systemu/erp-systemy/>

[19] SAP ERP. *CON4PAS* [online]. [cit. 2014-01-14]. Dostupné z:

<http://www.con4pas.cz/sap-erp.html>

[20] SODOMKA, Petr *Aktuální trendy vývoje českého ERP trhu (závěrečná část)*. [online] studie CVIS, 30.12.2007 [cit. 27.12.2013]. Dostupná na WWW:

<<http://www.cvis.cz/indexx.php?id=764>>

[21] SODOMKA, P. KLČOVÁ, H. VOŘECHOVÁ, E. *Aktuální trendy vývoje českého ERP trhu* (2. vydání). [online] studie CVIS, 31.12.2008 [cit. 27.12.2013]. Dostupná

na WWW: <<http://www.cvis.cz/indexx.php?id=764>>

Internetové stránky výrobců

www.abra.eu/

www.altec.cz

www.AssecoSolutions.eu

www.centis.cz

www.flexibee.eu/

<http://global.sap.com/cz/index.epx>

www.karatsoftware.cz

www.money.cz/

www.novasoft.cz/impuls32.htm

www.premier.cz/cs/index.asp

www.stormware.cz/

www.trinidon.cz/en/trilex/

www.vario.cz/

www.vema.cz/

www.vision.cz

web.ortex.cz/produkty/orsoft/

Seznam obrázků

Obrázek 1- Symbolické schéma ERP II	28
Obrázek 2 - ERP systémy v ČR podle oborového a funkčního zaměření.....	32
Obrázek 3 - Reference All-in-One ERP systémů v ČR v letech 2005-2011.....	42
Obrázek 4 - Vývoj přírůstku českého ERP trhu 2005-2011	43
Obrázek 5 - Využití ERP systémů z hlediska velikosti podniku a odvětví.....	44
Obrázek 6 - Podniky v zemích EU používající ERP	45
Obrázek 7 - Organizační struktura Swoboda-Stamping.....	46

Seznam tabulek

Tabulka 1- Klasifikace ERP systémů podle oborového a funkčního zaměření	30
Tabulka 2- Oblast kritéria funkčnosti výběru ES.....	49
Tabulka 3 - Hodnocené produkty	55
Tabulka 4 - Vybrané hodnotící parametry	56
Tabulka 5 - Hodnocení finanční oblasti produktů.....	57
Tabulka 6 - Hodnocení logistické oblasti.....	59
Tabulka 7 - Hodnocení výrobní oblasti.....	62
Tabulka 8 - Konečné hodnocení produktů	64

Seznam zkratk

ABC – Activity Based Costing

ATP – Allocated -Available- to-Promise

B2B - Business-to-Business

B2C - Business-to-Consumer

BI – Business Inteligence

CRM – Customer Relationship Management

CVIS – Centrum pro výzkum informačních systémů

ČSÚ – Český statistický úřad

EAM - Enterprise Asset Management

ECR – Efficient Customer Response

ERP - Enterprise resource planning

HR – Human resources

IT – Informační technologie

MIS – Manažerský informační systém

OS – Operační systém

PDM - Product Data Management

PLM - Product Lifecycle Management

SAP A-i-O + B.O. – SAP All in one + Business One

SCM – Suplly Chain Management